

DofE-OHJAAJAN KÄSIKIRJA

Mikä on Duke of Edinburgh's International Award (DofE)?

The Duke of Edinburgh's International Award (tästä eteenpäin DofE) on non-formaaliin oppimiseen perustuva ohjelma, joka auttaa nuoria löytämään tarkoituksensa, intohimonsa ja paikkansa maailmassa.

Maailmanlaajuisesti arvostettu ohjelmamme toimii yli 120 maassa ja on avoin kaikille 14–24-vuotiaille nuorille, riippumatta taustasta, asuinpaikasta, kulttuurista ja kyvyistä. Ohjelma tarjoaa nuorelle mahdollisuuden päästä osaksi jotain erityistä ja kehittää samalla henkilökohtaisia kiinnostuksen kohteitaan, taitojaan ja tavoitteitaan. Vuonna 1956 perustettu DofE-ohjelma on innoittanut jo miljoonia nuoria ympäri maailman.

Osallistujat suunnittelevat itse oman DofE-kokonaisuutensa, asettavat tavoitteensa ja seuraavat edistymistään ohjelman tarjoaman viitekehysten puitteissa. DofE voi edistää merkittävästi nuorten kokonaisvaltaista kehitystä tarjoamalla heille mahdollisuuksia kehittää taitojaan, harrastaa liikuntaa, osallistua vapaaehtoistyöhön ja päästä seikkailemaan. DofE:n kautta nuorten saavutukset ja kokemukset saavat myös ainutlaatuisia kansainvälistä tunnustusta.

DofE auttaa maailmanlaajuisesti inspiroimaan ja haastamaan niin yksilöitä kuin yhteisöjä. Ohjelmaan osallistuvat nuoret oppivat yleishyödyllisiä taitoja, kuten itseluottamusta, sinnikkyyttä, ongelmanratkaisua ja johtajuutta. Tämän myötä nuorten yhteisöt puolestaan hyötyvät muun muassa työllistettävyyden, terveyden ja hyvinvoinnin sekä koulutustason noususta.

DofE-ohjelman avulla nuoret oppivat luottamaan itseensä, tunnistamaan vaikutusmahdollisuutensa yhteisössä ja rakentamaan tulevaisuuttaan. Näin syntyy kokonaisia sukupolvia innovaattoreita ja muutoksentehtävien sukupolvia, jotka ovat valmiita ottamaan maailman haltuunsa.

DofE-ohjelmaa hallinnoi Duke of Edinburgh's International Award Foundation (jäljempänä ”Kansainvälinen DofE-säätiö”), joka toimii myös ohjelman kansainvälisenä lisensioijana. Lisätietoa säätiöstä löytyy täältä:

<https://intaward.org/the-foundation/> .

Viesti perustajaltamme

Modernissa, yhä monimutkaisemmaksi käyvässä maailmassa nuoret joutuvat kohtaamaan, jos jonkinlaisia vaikeuksia ja saavat valitettavan harvoin tilaisuuksia henkilökohtaisiin saavutuksiin. Omat haasteensa on myös nuorista vastuunsa tuntevilla vanhemmilla, opettajilla, nuorisotyöntekijöillä ja työnantajilla.

DofE-ohjelman tarkoitus on tukea sekä nuoria että heidän hyvinvoinnistaan vastuussa olevia aikuisia. Ohjelman tavoite on tarjota nuorille mielekästä vapaa-ajan tekemistä ja vapaaehtoistoimintaa, joiden avulla he voivat haastaa itseään ja löytää onnistumisen ilon. Lisäksi se toimii oppaana aikuisille ja organisaatioille, jotka haluavat rohkaista näitä nuoria kehittämään itseään.

Toivon että kaikki DofE-osallistujat saavat lisämerkitystä ja iloa elämäänsä. Olen myös varma, että kaikki ohjelmassa mukana olevat aikuiset löytävät mielihyvää siitä, että voivat auttaa nuoria kehittämään osaamistaan ja saavuttamaan tavoitteensa.

Edesmennyt Edinburghin herttua, prinssi Philip,
The Duke of Edinburgh's International Award -ohjelman perustaja.

Esi puhetta käytetty ensimmäisen kerran DofE-ohjaajien oppaassa (2000) ja kaikissa myöhemmissä painoksissa.

LUKU 1: Johdanto sekä DofE:n arvot ja periaatteet 4

1.1	Johdanto oppaaseen	5
1.2	DofE-ohjaajan vastuut	5
1.3	DofE:n arvot ja toimintafilosofia	6
1.4	Toimintaohjeet DofE-ohjaajille	7
1.5	DofE:n hyödyt nuorelle	8
1.6	DofE:n laajempi vaikuttavuus	9

LUKU 2: DofE-ohjelman rakenne ja edellytykset 10

2.1	Johdanto	11
2.2	Ohjelman osiot ja tasot	11
2.3	Osiokohtaisten tavoitteiden asettaminen	12
2.4	Aktiviteettien lokikirjaus – Online Record Book	12
2.5	Ohjelmaan rekisteröityminen	12
2.6	Ohjelman ikäraajat	13
2.7	Seuraavalle tasolle siirtyminen	13
2.8	Ohjelman kesto	13
2.9	Erytistarpeisten nuorten kanssa työskentely	13
2.10	Ohjelman joustavuus	14

LUKU 3: Osallistujien turvallisuus ja eettiset periaatteet 15

3.1	Johdanto	16
3.2	Osallistujien turvallisuuden takaaminen	16
3.3	Eettinen ohjeistus	16

LUKU 4: DofE-ohjelma käytännössä 18

4.1	Johdanto	19
4.2	Ohjelman aloitus	19
4.3	Aktiviteetin suunnittelu ja valmistelu	20
4.4	Osion suorittaminen loppuun	21
4.5	Aktiviteettien kirjaaminen ORB-alustalle	21
4.6	Aktiviteetin vaihtaminen	21
4.7	Ryhmäaktiviteetit	21
4.8	Aktiviteettien arviointi	21
4.9	Loppuun suoritettujen aktiviteettien kirjaaminen	22
4.10	DofE-merkin ja -todistuksen myöntäminen	22
4.11	DofE-juhla	22

LUKU 5: Vapaaehtoisuus 23

5.1	Johdanto	24
5.2	Osion tavoite	24
5.3	Osion tarkoitus	24
5.4	Osion vaikutukset ja hyödyt	24
5.5	Osion erityisvaatimukset	25
5.6	Erlaisia aktiviteettivaihtoehtoja	25

LUKU 6: Taito 26

6.1	Johdanto	27
6.2	Osion tavoite	27
6.3	Osion tarkoitus	27
6.4	Osion vaikutukset ja hyödyt	27
6.5	Osion erityisvaatimukset	28
6.6	Erlaisia aktiviteettivaihtoehtoja	28

LUKU 7: Liikunta 29

7.1	Johdanto	30
7.2	Osion tavoite	30
7.3	Osion tarkoitus	30
7.4	Osion vaikutukset ja hyödyt	30
7.5	Osion erityisvaatimukset	31
7.6	Erlaisia aktiviteettivaihtoehtoja	31

LUKU 8: Seikkailu 32

8.1	Seikkailun tarkoitus	33
8.2	Osion tarkoitus	33
8.3	Osion vaikutukset ja hyödyt	33
8.4	Seikkailun toimintaohjeet	34
8.5	Seikkailun toimintaohjeiden joustavuus	44
8.6	Teknologian käyttö	45
8.7	Riskinarviointi	45
8.8	Toimintaohjeet hätätilanteita varten	45
8.9	Vakuutukset	46
8.10	Kansainvälinen seikkailu	46
8.11	Yhteistyö ulkopuolisten palveluntarjoajien kanssa	46

LUKU 9: Projekti 47

9.1	Johdanto	48
9.2	Osion tavoite	48
9.3	Osion tarkoitus	48
9.4	Osion vaikutukset ja hyödyt	48
9.5	Osion erityisvaatimukset	49
9.6	Erlaisia projektivaihtoehtoja	49

LUKU 10: Muut tärkeät tiedot 50

10.1	Johdanto	51
10.2	DofE:n historia	51
10.3	DofE-ohjaajien koulutus	52
10.4	Osallistujan siirto toiminnan tarjoajalta toiseen	52
10.5	Valituksia koskeva menettely	52
10.6	Säätiön yhteystiedot	53

LUKU 1

JOHDANTO SEKÄ DofE:N ARVOT JA PERIAATTEET

- 1.1 Johdanto oppaaseen
- 1.2 DofE-ohjaajan vastuut
- 1.3 Arvot ja toimintafilosofia
- 1.4 Toimintaohjeet DofE-ohjaajille
- 1.5 DofE:n hyödyt nuorelle
- 1.6 DofE:n laajempi vaikuttavuus

1.1 Johdanto käsikirjaan

Tämä käsikirja tarjoaa DofE-ohjaajille ja muille mukana oleville aikuisille ohjelman toteuttamiseen vaadittavat perustiedot. Se toimii työkaluna, jonka käytännön neuvojen ja ohjeiden avulla DofE-ohjaajat pystyvät auttamaan nuoria, heidän suunnitellessaan ja suorittaessaan ohjelmaansa. Käsikirja sisältää kaikki tiedot, joita tarvitset voidaksesi tukea ja opastaa osallistujia parhaalla mahdollisella tavalla.

Vaikka DofE-ohjelmassa on pysyvät ja tarkkaan määritellyt toimintaperiaatteet ja -vaatimukset, ohjelman vahvuus on siinä, että se joustaa nuorten tarpeiden ja taustan mukaan.

Käsikirja pyrkii noudattamaan näitä periaatteita ja tarjoamaan hyviä käytäntöjä koskevia neuvoja, tukea sekä joustavuutta DofE-ohjelman muokkaamiseen maantieteellisen sijaintisi ja osallistujiesi yksilöllisten tarpeiden mukaan.

Käsikirja on tarkoitettu kaikille aikuisille, jotka haluavat tukea nuoria osallistujia heidän DofE-matkallaan. Se sisältää vinkkejä ja linkkejä lisätietoihin ja verkkokoulutuksiin, joista on hyötyä kaikille, jotka kaipaavat lisätukea – olipa heidän roolinsa sitten mikä tahansa.

Ohjelman parissa toimiville aikuisille löytyy lisätietoja ja -resursseja verkkosivuiltamme intaward.org sekä DofE-yhteisön interaktiiviselta oppimis- ja jakamisalustalta awardcommunity.org. Mikäli sinulla on DofE-ohjelmaan liittyviä kysymyksiä, joihin et löydä vastausta tästä oppaasta tai kummaltakaan edellä mainituista verkkosivuista, etän epäröi ottaa yhteyttä paikalliseen toiminnan tarjoajaasi, kansalliseen DofE-toimistoosi (Suomessa Avartti-säätiö) tai jopa Kansainväliseen DofE-säätiöön, mikäli asut maassa, jossa ei ole kansallista DofE-toimistoa.

1.2 DofE-ohjaajan vastuut

DofE-ohjaaja on läheisimmässä kontaktissa nuorten kanssa verrattuna muihin ohjelmaan osallistuvien aikuisten rooleihin. DofE-ohjaajat työskentelevät aktiivisesti nuorten kanssa, auttavat heitä valitsemaan aktiviteettinsa, seuraavat heidän edistymistään ja koordinoivat kaikkia heidän DofE-ohjelmansa osa-alueita. DofE-ohjaajat saattavat toimia myös muissa rooleissa DofE-organisaation sisällä. Seuraavat taidot ovat DofE-ohjaajille välttämättömiä:

- Tuntee DofE:n tavoitteet, arvot, vaatimukset ja ehdot
- Osaa kommunikoida sekä aikuisten että nuorten kanssa
- Omaa hyvät suunnittelu- ja organisointitaidot
- Osaa käyttää tietokonetta ja verkkopohjaisia ohjelmia
- Toimii inspiroivana ohjaajana ja motivoi nuoria työskentelemään tiiminä
- Kykenee rakentamaan, ylläpitämään ja edistämään tehokasta yhteistyötä kaikenlaisten ihmisten kanssa
- Osaa suunnitella ja hallita omaansa sekä tarvittaessa myös muiden työskentelyä ja ajankäyttöä

Käytännön kokemus

- Kokemusta nuorten kanssa työskentelystä non-formaalissa oppimisympäristössä
- Kokemusta nuorten mentoroinnista ja ohjaamisesta kohti heidän henkilökohtaisia tavoitteitaan

Henkilökohtaiset ominaisuudet

- Rehellisyys
- Luotettu toimija organisaationsa sisällä
- Sitoutuminen toiminnan laatuun ja jatkuvaan kehittämiseen
- Sitoutunut DofE-ohjelman arvoihin
- Joustava
- Omaaloitteinen

1.3 DofE:n arvot ja toimintafilosofia

On olemassa kymmenen arvoa, jotka muodostavat DofE:n toimintafilosofian.

Arvot takaavat, että nuoren DofE-kokemus on mielekäs sekä merkityksellinen ja että osallistuminen vaikuttaa positiivisesti ja pysyvästi tämän elämään. DofE:n arvot ovat seuraavat:

1. Yksilöllisyys

Osallistujat suunnittelevat itse ohjelmansa, joka voidaan räätälöidä juuri heidän henkilökohtaisten valmiuksiensa, mielenkiinnonkohteidensa ja paikallisten toimintaedellytysten mukaan. He voivat aloittaa heille parhaiten sopivalta tasolta ja edetä omaan tahtiinsa (ikärajojen puitteissa).

2. Ei kilpailua

DofE on itsensä haastamista, ei kilpailua muita vastaan. Jokaisen osallistujan ohjelma räätälöidään niin, että se ottaa huomioon juuri hänen lähtökohtansa, kykynsä ja kiinnostuksenkohteensa.

3. Avoin kaikille

Ohjelma on avoin ja tarjoaa ohjausta sekä inspiraatiota kaikille, jotka haluavat haastaa itseään, riippumatta kyvyistä, sukupuolesta, taustasta tai asuinpaikasta.

4. Vapaaehtoisuus

Vaikka ohjelmaan osallistuminen tapahtuisi koulun, oppilaitoksen, työn, laitoksen tai harrastustoiminnan puitteissa, osallistujan on itse päätettävä panostaa merkittävä määrä vapaa-ajastaan DofE-aktiviteettien suorittamiseen.

5. Henkilökohtainen kasvu

Ohjelmaan osallistuminen on nuoren henkilökohtainen kasvuprosessi. Osallistujat saavat arvokkaita kokemuksia ja elämäntaitoja, paremman itseluottamuksen ja tulevat tietoisemmiksi ympäristöstään ja yhteisöistään, kasvaen vastuullisiksi nuoriksi aikuisiksi.

6. Tasapainoisuus

Ohjelman tavoitteena on kehittää kokonaisvaltaisesti osallistujien psyykkisiä, fyysisiä ja sosiaalisia taitojaan. Tavoitteena on vahvistaa nuorta kokonaisvaltaisesti ja auttaa häntä löytämään itsestään uusia voimavaroja.

7. Porrasteisuus

Osallistujilta vaadittu aika, sitoutuminen ja vastuu kasvavat asteittain heidän edetessään ohjelman tasolta toiselle.

8. Myönteisyys

Ohjelma rohkaisee nuoria ylittämään omat odotuksensa. Heitä kannustetaan haastamaan itseään, asettamaan omat tavoitteensa ja pyrkimään niihin määrätietoisesti. Tämän myötä nuoret kehittyvät ja etenevät DofE-matkallaan.

9. Sitoutuminen

Ohjelma vaatii pitkäjänteisyyttä, eikä sitä saa suoritettua hetkellisen innostuksen voimalla. Osallistujia kannustetaan jatkamaan aktiviteettejaan ja sitoutumaan kiinnostuksenkohteisiinsa vielä ohjelman päätyttyäkin.

10. Iloa ja huvia

Sekä osallistujien että ohjaajien kokemuksen toivotaan olevan iloinen, antoisa ja palkitseva.

1.4 Toimintaohjeet DofE-ohjaajille

DofE:n kymmenen arvon lisäksi kaikkien lisensoitujen tahojen on noudatettava alla lueteltuja ohjeistuksia, jotka koskevat DofE:n toimintaperiaatteita, toimintaohjeita ja vastavuoroista osallistumista.

1.4.1 Toimintaperiaatteet

- Osallistujien on oltava 14–24-vuotiaita.
- Ohjelman rakenne koostuu neljästä pakollisesta osiosta: Vapaaehtoisuus, Taito, Liikunta ja Seikkailu.
- Ohjelmassa on kolme tasoa: pronssi (14 vuotta täyttäneille), hopea (15 vuotta täyttäneille) ja kulta (16 vuotta täyttäneille) *.
- Osallistumisen vähimmäiskesto on pronssitasolla kuusi kuukautta, hopeatasolla 12 kuukautta (nuoren aloittaessa suoraan tältä tasolta) ja kultatasolla 18 kuukautta (nuoren aloittaessa suoraan tältä tasolta).
- Kultatasoon kuuluu myös yhteistoiminnallinen ja yleishyödyllinen Projekti, joka suoritetaan kodin ulkopuolella.

1.4.2 Toimintaohjeet

Kaikkien DofE-toiminnan tarjoajien on:

- Ylläpidettävä kansainvälisen DofE-ohjelman laatua noudattamalla ohjeistuksia.
- Hallinnoitava ohjelmaa kaikin puolin reilusti ja puolueettomasti.
- Varmistettava, että ohjelma on avoin kaikille ikärajojen puitteissa.

1.4.3 Vastavuoroinen osallistuminen

- Kaikki DofE-toiminnan tarjoajat sallivat aina kun mahdollista muiden lisensoitujen DofE-toimijoiden osallistujien siirtyä alaisuuteensa ja tunnustavat muiden DofE-toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden jo myöntämät suoritukset.

* Olettaen että osallistuja aloittaa suoraan tältä tasolta. Jotkut kansalliset DofE-toimistot antavat koulun kautta ohjelmaan osallistuvien nuorten aloittaa jo ennen 14. syntymäpäiväänsä. Tämä mahdollistaa sen, että nuoret voivat aloittaa DofE-matkansa samaan aikaan luokkalaistensa kanssa. Näissäkin tapauksissa nuoren on oltava vähintään 13-vuotias. Lisätietoja saat Suomen DofE-toimistosta.

1.5 DofE:n hyödyt nuorelle

DofE-ohjelma voi olla merkittävässä roolissa tarjotessaan nuorille mahdollisuuksia kehittää tärkeitä yleisiä elämäntaitoja täydentäen heidän koulutustaan tai työpaikalla oppimiaan asioita. Samalla kasvaa myös itseluottamus ja kyky vaikuttaa myönteisesti yhteisiin, joiden osa hän on. DofE-ohjelma toimii nykyään yli 120 maassa, mikä on todiste sen menestyksestä ja muuntautuvuudesta.

1. Itseluottamus

Nuoret oppivat itseohjautuvuutta, itsearvostusta, itseluottamusta, kykyä toimia omaksi parhaakseen, uskoa omiin kykyihinsä sekä valmiutta vaikuttaa omaan elämäänsä ja ympäröivään maailmaan.

2. Sinnikkyys ja päättäväisyys

Nuoret kehittävät itsekurinalaisuutta, itsehallintaa, omatoimisuutta, tavoitteellisuutta, sinnikkyyttä, tarkoituksenmukaisuuden tunnetta sekä kykyä hallita itseään.

3. Ihmissuhteet ja johtajuus

Nuoret oppivat motivoimaan muita, arvostamaan tiimityöskentelyä ja osallistumaan siihen, neuvottelemaan, luomaan positiivisia suhteita, ymmärtämään muita, hallitsemaan konflikteja ja kehittämään empatiakykyään.

4. Luovuus ja sopeutumiskyky

Nuoret oppivat kehittämään vaihtoehtoisia toimintatapoja, soveltamaan oppimaansa uusissa yhteyksissä, olemaan yritteliäitä ja innovatiivisia, pysymään avoimina uusille ideoille sekä ymmärtämään muuttuvia tilanteita ja sopeutumaan niihin.

5. Suunnittelu ja ongelmanratkaisu

Nuoret oppivat hyödyntämään käytettävissä olevia mahdollisuuksia, organisoimaan, asettamaan ja saavuttamaan tavoitteita. He kehittävät päätöksentekokykyä, oppivat tekemään taustatutkimusta, analysoimaan, ajattelemaan kriittisesti, kyseenalaistamaan ja haastamaan, arvioimaan riskejä ja toimimaan luotettavasti.

Kansainvälinen DofE-Säätiö on laatinut kuvauksen DofE-ohjelman vaikutuksista nuoriin hyödyntäen aiempaa tutkimusta ohjelmasta, muista nuorisjärjestöistä sekä non-formaalin oppimisen ja kasvatuksen tuloksista. Tutkimusten mukaan ohjelma tukee nuorten sosiaalisten ja emotionaalisten taitojen kehittymistä seuraavasti:

6. Tunteiden hallinta

Nuoret oppivat arvioimaan tunteitaan, kehittämään itsetietoisuuttaan, hallitsemaan ja säätelemään omia tunteitaan sekä hyväksymään itsensä.

7. Viestintätaidot

Nuoret oppivat perustelemaan, ilmaisemaan itseään, esittelemään ajatuksiaan, kuuntelemaan, esittämään kysymyksiä ja hyödyntämään erilaisia viestintätapoja.

8. Henkilökohtainen ja sosiaalinen hyvinvointi

Nuoret oppivat kehittämään myönteistä elämänasennetta, vahvistamaan suhdettaan ympäröivään maailmaan ja löytämään elämästään merkityksellisyyttä, hyvinvointia ja tyytyväisyyttä.

9. Aktiivinen kansalaisuus

Nuoret oppivat toimimaan aktiivisina osallistujina ja rakentamaan luottamukseen perustuvia suhteita eri elämänalueilla: koulussa, paikallisyhteisössä, työelämässä ja vapaa-ajan toiminnoissa.

10. Monikulttuurinen osaaminen

Nuoret oppivat toimimaan eri-ikäisten ja eri taustoista tulevien ihmisten kanssa. Lisäksi he kehittävät sopeutumiskykyä muuttuviin olosuhteisiin ja taitoa tunnistaa ja reagoida uusiin tilanteisiin.

1.6 DofE:n laajempi vaikuttavuus

Kansainvälinen DofE-säätiö mittaa ohjelman vaikuttavuutta eri tavoin perustuen tutkimuksiin ja nuorten omiin kokemuksiin.

DofE:n vaikuttavuusmittareiden määrittelyssä on otettu huomioon myös työnantajien, oppilaitosten, vanhempien ja nuoriso-ohjaajien näkemykset.

Vaikuttavuusmittareita laadittaessa on huomioitu myös mm. YK:n kestävän kehityksen tavoitteet sekä paikallisten ja kansainvälisten järjestöjen kehitystavoitteita.

DofE:n seitsemän vaikuttavuusmittaria ovat:

1. Parempi työllistyvyys ja ansaintamahdollisuudet

Parempien elämäntaitojen myötä parantunut työllistyvyys ja ansaintamahdollisuudet.

2. Parempi fyysinen terveys ja kunto

Pitkäkestoiseen liikuntatoimintaan osallistumisen myötä parantunut fyysinen terveys ja kunto.

3. Parempi mielenterveys ja tunne-elämän hyvinvointi

Mielenterveys ja henkinen hyvinvointi kohentuvat muun muassa lisääntyneen sosiaalisen vuorovaikutuksen, kasvaneen itseluottamuksen, kehittyneiden elämäntaitojen ja vahvemman tarkoituksentunteen ansiosta.

4. Lisääntynyt osallistuminen yhteisöä hyödyttävään toimintaan

Ohjelman Vapaaehtoisuus-osion myötä lisääntynyt osallistuminen hyväntekeväisyyteen ja yhteisöllisiin hankkeisiin sekä myös suuremmalla todennäköisyydellä pitkäaikainen sitoutuminen vapaaehtoistoimintaan ja muihin vastaaviin yleishyödyllisiin projekteihin.

5. Myönteiset ympäristövaikutukset

Ympäristövaikutukset paranevat, kun tietoisuus ympäristöasioista kasvaa ja yhteys luontoon sekä empatia sitä kohtaan vahvistuvat. Tämä johtaa käyttäytymisen muutokseen, joka vähentää kielteisiä ja lisää myönteisiä ympäristövaikutuksia.

6. Sosiaalinen yhteenkuuluvuus ja osallisuus

Sosiaalinen yhteenkuuluvuus vahvistuu yhteisten arvojen, taitojen, tietojen, hyvinvoinnin ja instituutioiden kautta. Tämä lisää yhteenkuuluvuutta ja yhteiskunnallista osallisuutta.

7. Vähentynyt rikollisuus

Nuorten rikollisuuden väheneminen, johtuen pitkäjänteisestä liikunnasta, paremmista elämäntaidoista, kasvaneesta sosiaalisesta osallisuudesta sekä lisääntyneen sosiaalisen kanssakäymisen myötä parantuneista sosiaalisista taidoista.

LUKU 2

DofE-OHJELMAN RAKENNE JA EDELLYTYKSET

- 2.1 Johdanto
- 2.2 Ohjelman osiot ja tasot
- 2.3 Osiokohtaisten tavoitteiden asettaminen
- 2.4 Aktiviteettien lokikirjaus
– Online Record Book
- 2.5 Ohjelmaan rekisteröityminen
- 2.6 Ohjelman ikärajat
- 2.7 Seuraavalle tasolle siirtyminen
- 2.8 Ohjelman kesto
- 2.9 Erytistarpeisten nuorten kanssa
työskentely
- 2.10 Ohjelman joustavuus

2.1 Johdanto

Kaikki DofE-toiminnan tarjoajat noudattavat samaa ohjelmarakennetta riippumatta siitä, missä päin maailmaa ne sijaitsevat. Rakenne takaa sen, että kaikki ohjelmaan osallistuvat nuoret saavat yhtenevän kokemuksen.

PRONSSI

14 vuotta täyttäneille vähintään 6 kuukauden osallistuminen

HOPEA

15 vuotta täyttäneille vähintään 12 kuukauden osallistuminen

KULTA

16 vuotta täyttäneille vähintään 18 kuukauden osallistuminen

2.2 Ohjelman osiot ja tasot

Ohjelman rakenne on pysynyt liki samanlaisena aina sen perustamisesta saakka vuonna 1956. Ohjelmassa on neljä eri osiota, jotka on suunniteltu tarjoamaan sopiva määrä haasteita ja tilaa henkilökohtaiselle kasvulle. Yhteenvedo DofE:n tasoista ja osioista löytyy alta:

VAPAA- EHTOISUUS

Nuoret osallistuvat vapaaehtoistoimintaan, vaikuttavat positiivisesti yhteisöihinsä ja yhteiskuntaan laajemminkin sekä osoittavat kykynsä sosiaaliseen vastuullisuuteen.

TAITO

Nuoret saavat tilaisuuden kehittää taitojaan, kasvattaa itseluottamustaan ja parantaa työllistymismahdollisuuksiaan.

LIIKUNTA

Nuoret saavat tilaisuuden kehittää taitojaan, kasvattaa itseluottamustaan ja parantaa työllistymismahdollisuuksiaan.

SEIKKAILU

Tarjoaa nuorille mahdollisuuden ylittää itsensä ja syventää ymmärrystään ympäristöstä ja luonnosta.

PROJEKTI (VAIN KULTATASOLLA)

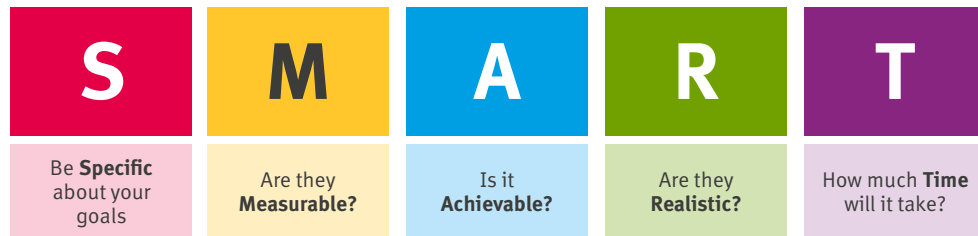
Nuoret laajentavat kokemuksiaan viettämällä aikaa tuntemattomassa ympäristössä muiden nuorten kanssa, osallistumalla merkitykselliseen hankkeeseen ja rakentamalla uusia ihmissuhteita.

2.3 Osiokohtaisten tavoitteiden asettaminen

Realististen ja saavutettavien tavoitteiden asettaminen on ensisijaisen tärkeää, jotta jokainen aktiviteetti on nuorelle tarkoituksenmukainen ja sopivan haastava. Huonosti määritellyt tavoitteet eivät motivoi nuorta osallistujaa sitoutumaan taikka suorittamaan osiota loppuun. Niinpä DofE-ohjaajan antama apu tavoitteiden asettamisessa on ratkaisevan tärkeä. Tavoitteet suunnitellaan yhdessä kunkin aktiviteetin asiantuntijan – yleensä osion arvioitsijan – kanssa.

Tavoitteiden asettamisessa tulisi hyödyntää **SMART**-kriteereitä:

Specific (kohdistettu juuri kyseiselle nuorelle), **Measurable** (mitattavissa), **Achievable** (saavutettavissa), **Realistic** (realistisia), **Time-related** (saavutettavissa ohjelman keston puitteissa).

Asetettuja tavoitteita tulee tarkastella säännöllisesti osallistujan, DofE-ohjaajan ja osion arvioitsijan välisessä keskustelussa. On tärkeää, että tavoitteet pysyvät realistisina läpi koko ohjelman, joten niitä tulee tarvittaessa päivittää. Jokaisen tavoitteen kuuluu motivoida osallistujaa suorittamaan aktiviteetti loppuun eikä missään tapauksessa saada osallistujaa luovuttamaan, koska hän kokee tehtävän liian vaikeaksi.

Tavoitteiden tulee olla yksilöllisiä. Tämä tarkoittaa sitä, että eri osallistujien tavoitteet voivat olla hyvinkin erilaisia ja sisältää vaihtelevan määrän yksityiskohtia. Tärkeää on, että niistä keskustellaan yhdessä osallistujan, DofE-ohjaajan ja arvioitsijan kanssa.

Kutakin osiota käsittelevän luvun alusta löydät tiivistelmän siitä mihin sen SMART-tavoitteiden olisi hyvä keskittyä.

2.4 Aktiviteettien lokikirjaus – Online Record Book

Osallistujien tulee pitää säännöllisesti lokikirjaa, johon he kirjaavat edistymistään kohti kunkin DofE-osion SMART-tavoitteita. Tässä on joitain hyödyllisiä kysymyksiä, jotka auttavat sinua tukemaan osallistujasi lokikirjojensa täyttämässä:

- Ovatko lokikirjaan tekemäsi merkinnät omakohtaisia?
- Osoittavatko ne edistymistäsi kohti SMART-tavoitteitasi?
- Mitä aiot tehdä seuraavaksi?
- Eroavatko suunnitelmasi siitä, mitä lopulta teit?
- Mitä kaikkea teit kirjaamasi ajanjakson aikana?
- Kohtasitko haasteita?
- Mikä meni hyvin?
- Miten voit parantaa suoritustasi ensi kerralla?

2.5 Ohjelman rekisteröityminen

Rekisteröityminen DofE-ohjelmaan alkaa osallistujan ja DofE-ohjaajan yhteisestä sopimuksesta.

Useimmiten tässä kohtaa suoritetaan osallistumismaksu DofE-toiminnan tarjoajalle, jonka myötä nuori saa pääsyn Online Record Book (ORB) -verkkoalustalle, jonne hänen tulee kirjata DofE-aktiviteettinsa. Tämän suhteen käytännöt vaihtelevat jonkin verran eri maissa.

Ainoastaan rekisteröitymisen jälkeen suoritettavat aktiviteetit voidaan laskea osaksi nuoren DofE-ohjelmaa. Jotta kaikki tehty toiminta tulee tunnustetuksi, on ohjaajan ja osallistujan keskusteltava ja sovittava ohjelman varsinaisesta aloituspäivästä.

2.6 Ohjelman ikäraajat

DofE on avoin 14–24-vuotiaille nuorille. Mikäli osallistuja ei sairauden, loukkaantumisen tai muun väistämättömän hidasteen vuoksi pysty suorittamaan ohjelmaa loppuun ennen 25. syntymäpäiväänsä, tulee osallistujan DofE-toiminnan tarjoajan toimittaa jatkoaikahakemus kansalliselle DofE-toimistolle tai Kansainväliselle DofE-säätiölle, mikäli osallistuminen tapahtuu itsenäisen DofE-keskuksen kautta.

Kunkin tason aloitusikä suoraan tasolta aloittaville ja edellisen tason jo suorittaneille:

Taso	Vähimmäisikä	
	Suoraan tältä tasolta aloittavat	Edellinen taso suoritettu
Pronssi	14	–
Hopea	15	*
Kulta	16	**

Pronssitason ikärajan kanssa voidaan joustaa, mikäli 13-vuotias nuori haluaa aloittaa pronssitason osana ryhmää, johon hän kuuluu ja josta suurin osa on jo 14-vuotiaita tai vanhempia.

* Nuoret, jotka ovat jo suorittaneet pronssitason, voivat aloittaa hopeatason suoraan ilman viivytystä, vaikka he eivät olisi vielä 15-vuotiaita.

** Nuoret, jotka ovat jo suorittaneet hopeatason, voivat aloittaa kultatason suoraan ilman viivytystä, vaikka he eivät olisi vielä 16-vuotiaita. Kultatason osallistujat eivät kuitenkaan voi suorittaa ohjelmaa loppuun ennen 16. syntymäpäiväänsä.

2.7 Seuraavalle tasolle siirtyminen

Suoritettuaan yhden tason onnistuneesti, osallistujat voivat aloittaa seuraavan tason, mikäli he täyttävät aiemmin tässä luvussa luetellut vaatimukset.

Osallistujat voivat suorittaa kerralla vain yhtä DofE-tasoa. Osallistujia tulee rohkaista suorittamaan loppuun kaikki tason osiot ennen seuraavalle tasolle siirtymistä. DofE:ssa on ennen kaikkea kyse henkilökohtaisten, osallistujan itse asettamien tavoitteiden saavuttamisesta, ei kuhunkin osioon käytettyjen tuntien laskemisesta. Mikäli osoittautuu vaikeaksi suorittaa taso loppuun kohtuullisen ajan puitteissa, osallistuja voi aloittaa seuraavan tason osion, mikäli hän:

- on suorittanut loppuun saman osion alemmalla tasolla
- on riittävän vanha aloittamaan seuraavan tason

2.8 Ohjelman kesto

Koska DofE:ssa on kyse itsensä haastamisesta, osallistujia rohkaistaan työskentelemään omaan tahtiinsa sekä osoittamaan säännöllistä ja pitkäkestoista sitoutumista. DofE:a sanotaankin ennemmin maratoniksi kuin pikamatkaksi. Osallistujat voivat käyttää ohjelman suorittamiseen ikärajojen puitteissa niin paljon aikaa kuin haluavat, mutta heitä luonnollisestikin rohkaistaan jatkuvuuteen kunkin aktiviteetin kohdalla ja välttämään väliaikaisiakin keskeytyksiä.

Vapaaehtoisuuden, Taidon ja Liikunnan kohdalla osallistujien odotetaan suorittavan valitsemaansa aktiviteettia säännöllisesti. DofE:a ei voi suorittaa työskentelemällä tiiviimpään tahtiin lyhyemmällä aikavälillä – valittujen aktiviteettien tulisi edistää rutiinien muodostumista ja auttaa nuorta todistamaan itselleen, mitä kaikkea hän voi saavuttaa sinnikkyydellä ja sitoutumisella. Ei ole olemassa mitään tarkkaa sääntöä sille, mikä lasketaan säännölliseksi osallistumiseksi, sillä kuhunkin aktiviteettiin kuluva aika riippuu monista asioista, mukaan lukien osallistujan henkilökohtaisista olosuhteista.

Osallistujien on kuitenkin käytettävä keskimäärin yksi tunti viikossa valitsemaansa aktiviteettiin. Yksi tunti viikossa on myös vaadittu minimiaika, jonka voi kirjata ORB-verkkoalustalle. Mikäli osallistuja pitää pidemmän tauon johtuen sairaudesta, opiskeluista tai muusta tärkeästä syystä, heidän tulee pidentää ohjelman suorittamisen vähimmäisaikaa.

Ohjelman vähimmäiskesto kullakin tasolla:

Taso	Osallistumisen vähimmäiskesto	
	Suoraan tältä tasolta aloittavat	Edellinen taso suoritettu
Pronssi	6 kuukautta / 26 viikkoa	–
Hopea	12 kuukautta / 52 viikkoa	6 kuukautta / 26 viikkoa (jos pronssitaso suoritettu)
Kulta	18 kuukautta / 78 viikkoa	12 kuukautta / 52 viikkoa (jos hopeataso suoritettu)

Osioihin käytettävä vähimmäisaika kullakin tasolla:

	Liikunta	Taito	Vapaa-ehtoisuus	Suoraan tältä tasolta aloittavat	Seikkailu
Pronssi	3 kuukautta / 13 viikkoa	3 kuukautta / 13 viikkoa	3 kuukautta / 13 viikkoa	Jokaisen osallistujan on suoritettava ylimääräiset kolme kuukautta jotakin seuraavista aktiviteeteista: Liikunta, Taito tai Vapaaehtoisuus	2 päivää + 1 yö
Hopea	6 kuukautta / 26 viikkoa	6 kuukautta / 26 viikkoa	6 kuukautta / 26 viikkoa	Kaikkien, jotka eivät ole suorittaneet pronssitasoa, on suoritettava ylimääräiset kuusi kuukautta jotakin seuraavista aktiviteeteista: Liikunta, Taito tai Vapaaehtoisuus	3 päivää + 2 yötä
Kulta*	12 kuukautta / 52 viikkoa	12 kuukautta / 52 viikkoa	12 kuukautta / 52 viikkoa	Kaikkien, jotka eivät ole suorittaneet hopeatasoa, on suoritettava ylimääräiset kuusi kuukautta jotakin seuraavista aktiviteeteista: Liikunta, Taito tai Vapaaehtoisuus	4 päivää + 3 yötä

*Lisäksi kultatasoon kuuluu myös Projekti, joka kestää vähintään viisi päivää ja neljä yötä.

2.9 Erityistä tukea tarvitsevien nuorten kanssa työskentely

DofE-ohjelma on yhdenvertaisuutta edistävä, ja sen tavoitteena on tarjota kaikille nuorille mahdollisuus osallistua heidän lähtökohdistaan riippumatta. Tärkeää on varmistaa, että jokainen ohjelmasta kiinnostunut nuori saa mahdollisuuden osallistua.

Toisinaan osallistujilla on tarpeita, jotka vaativat erityistä tukea. Tällaisissa tapauksissa DofE-ohjaaja voi mukauttaa ohjelman rakennetta kyseisen nuoren tilanteeseen sopivaksi.

DofE-ohjaajia suositellaan olemaan yhteydessä kansalliseen DofE-toimistoonsa tai Kansainväliseen DofE-säätiöön, joilla on antaa esimerkkejä hyvistä käytännöistä, joiden avulla erityistä tukea tarvitsevat nuoret pystyvät suorittamaan ohjelman – onhan DofE tarkoitettu kaikille nuorille riippumatta heidän henkilökohtaisista olosuhteistaan.

2.10 DofE-ohjelman joustomahdollisuudet

DofE-ohjelman joustomahdollisuudet tarjoavat keinoja mukauttaa ohjelman rakenteita, jotta se olisi helpommin saavutettavissa. Näitä mukautuksia voi tehdä yksilökohtaisesti, kunhan ne on etukäteen hyväksytty kansallisen DofE-toimiston toimesta. Lisäksi joustomahdollisuuksia voidaan soveltaa ryhmiin, erityisesti Seikkailu-osiossa.

Tarkempia tietoja joustoista sekä ohjelman osallistavasta periaatteesta ja mukautettavasta rakenteesta löytyy kunkin luvun alusta.

LUKU 3

OSALLISTUJIEN TURVALLISUUS JA EETTISET PERIAATTEET

- 3.1 Johdanto
- 3.2 Osallistujien turvallisuuden takaaminen
- 3.3 Eettinen ohjeistus

3.1 Johdanto

Kansainvälinen DofE-säätiö ei hyväksy minkäänlaista häirintää tai ahdistelua, joka kohdistuu sen osallistujiin, heidän yhteisöihinsä, sen ohjaajiin, säätiön yhteistyötahoihin, henkilökuntaan tai vapaaehtoiisiin.

3.2 Osallistujien turvallisuuden takaaminen

Nuorten kanssa työskentelevien organisaatioiden on ylläpidettävä parhaita mahdollisia turvallisuusstandardeja. Me kansainvälisessä DofE-säätiössä olemme sitoutuneita:

- varmistamaan, että lasten, nuorten ja haavoittuvassa asemassa olevien aikuisten etu ja hyvinvointi otetaan huomioon kaikessa toiminnassamme kaikkialla maailmassa.
- kunnioittamaan niiden lasten, nuorten ja haavoittuvassa asemassa olevien aikuisten oikeuksia, toiveita ja tunteita, joiden kanssa me, lisenssinhaltijamme ja yhteistyöorganisaatiomme toimivat.
- tekemään kaikemme – kohtuullisuuden ja käytännöllisyyden puitteissa – suojellaksemme lapsia, nuoria ja haavoittuvassa asemassa olevia aikuisia laiminlyönneiltä sekä fyysiseltä, seksuaaliselta ja henkiseltä väkivallalta ja edistääksemme heidän terveyttään, hyvinvointiaan ja ihmisoikeuksiaan.
- edistämään lasten, nuorten ja haavoittuvassa asemassa olevien aikuisten hyvinvointia ja suojelemaan heitä luottamusasemamme puitteissa.

DofE:n parissa työskentelevien ohjaajien ja muiden aikuisten on noudatettava oman organisaationsa turvallisuus- ja lastensuojelun periaatteita sekä voimassa olevia kansallisia lakeja. Lisäksi kaikilta lisensoiduilta DofE-keskuksilta edellytetään korkeaa laatutasoa. Yksi keskeinen vaatimus on, että kaikkien niiden työntekijöiden ja nuorten kanssa työskentelevien vapaaehtoisten soveltuvuus on varmistettava (siihen parhaiten soveltuvan paikallisen järjestelmän avulla). Lisäksi heidän on sitouduttava noudattamaan DofE:n eettistä ohjeistusta.

Lisätietoja nuorten turvallisuuden takaamisesta löydät Kansainvälisen Säätiön verkkosivuilta: <https://intaward.org/wp-content/uploads/2022/11/Safeguarding-policy-November-2022.pdf>

Jokaisen DofE-ohjelman toteuttamiseen osallistuvan aikuisen vastuulla on varmistaa, että:

- hänen käyttäytymisensä pysyy aina asiallisena
- hän noudattaa DofE:n ja oman paikallisorganisaationsa sääntöjä, joiden tarkoitus on taata lasten, nuorten ja haavoittuvassa asemassa olevien aikuisten turvallisuus
- kohdatessaan epäilyä, väitettyä tai paljastunutta hyväksikäyttöä, hän noudattaa oman organisaationsa toimintaohjeita, mukaan lukien epäilyn, väitetyn ja paljastuneen hyväksikäytön raportointia koskevia toimintaohjeita
- hän ymmärtää hänelle annetun luottamusaseman merkityksen
- hänen suhteensa vastuullaan oleviin lapsiin, nuoriin ja haavoittuvassa asemassa oleviin aikuisiin pysyy kaikin tavoin asiallisena

Nuorten kanssa työskentelevillä organisaatioilla on oltava asianmukaiset toimintaperiaatteet ja -tavat, jotka varmistavat vähintään, että ne:

- eivät luota pelkän hyvän maineensa tuomaan suojaan
- pyrkivät järjestämään erillisen majoituksen aikuisille ja nuorille, kun yövytään jossakin
- tarjoavat nuorille mahdollisuuden puhua mahdollisista (ohjaajia tai muita aikuisia koskevistä) huolenaiheistaan
- rohkaisevat nuoria ja aikuisia luomaan mukavan ja välittävän ilmapiirin, jossa omia ajatuksia on turvallisista tuoda esille.

3.3 Eettinen ohjeistus

Kansainvälinen DofE-säätiö edellyttää, että kansalliset turvallisuusselvitykset tehdään asianmukaisesti ja että lasten, nuorten sekä haavoittuvassa asemassa olevien aikuisten suojelua koskevia kansallisia ohjeita noudatetaan.

Tämän lisäksi säätiö on julkaissut eettisen ohjeistuksen, jossa määritellään, mitä se odottaa ohjelmaan osallistuvilta yksilöiltä ja organisaatioilta.

Kaikkien vapaaehtoisten, riippumatta tittelistä tai roolista, oletetaan noudattavan DofE:n eettistä ohjeistusta ja suhtautuvan siihen käyttäytymistään määrittävinä vähimmäisvaatimuksina. Lisäksi heidän tulee noudattaa myös kansallista lainsäädäntöä ja oman kansallisen DofE-toimistonsa ja/tai oman organisaationsa ohjeistusta.

Eettinen ohjeistus koskee sekä kasvokkaisia että verkossa, sosiaalisessa mediassa ja virtuaalisissa ympäristöissä tapahtuvia tilanteita. Ohjeistus koskee kaikkia DofE-ohjelman aikuisia, ympäri vuorokauden, viikon jokaisena päivänä (myös viikonloppuisin, pyhinä, työ- ja vapaa-aikana sekä ulkomailla). Kaikilla DofE-osallistujien kanssa työskentelevillä organisaatioilla pitää olla asiaankuuluvat toimintaperiaatteet, jotka varmistavat vähintään, että aikuiset noudattavat Kansainvälisen Säätiön eettistä ohjeistusta. Joillain toiminnan tarjoajilla on omat, hieman eri tavalla muotoillut eettiset ohjeistuksensa.

On suotavaa, että kaikki vapaaehtoiset uudelleenallekirjoittavat eettisen ohjeistuksen vähintään kolmen vuoden välein ja mikäli tarpeen, käyvät kertaamassa turvallisuusohjeita käsittelevän verkkokurssin kolmen vuoden välein.

MUISTA AINA:

- Kohdella kaikkia kunnioittaen.
- Toimia esimerkkinä siitä, miten toivot muidenkin käyttäytyvän.
- Suunnitella toiminta kolmen tai useamman hengen ryhmille – tai ainakin niin että kaikki ovat kuulo tai näköetäisyyden päässä toisistaan.
- Kunnioittaa jokaisen oikeutta yksityisyyteen.
- Tarjota nuorille mahdollisuus puhua jollekin mahdollisista huolenaiheistaan.
- Pyrkiä luomaan ilmapiiri, jonka nuoret ja aikuiset kokevat niin mukavaksi ja välittäväksi, että he uskaltavat nostaa esiin käytöksen ja asenteet, joista eivät pidä.
- Välttää tilanteita, jotka vaarantavat tai eivät ole hyväksyttäviä luottamusasemassasi suhteessa nuoriin.
- Ottaa huomioon, että toinen voi tulkita väärin toimintasi, vaikka tarkoituksesi olisivat olleet hyvät.
- Ottaa huomioon, että arkaluontoisten aiheiden, kuten kiusaamisen, surun, väkivallan ja hyväksikäytön käsittelyssä tarvitaan hienovaraisuutta.

ÄLÄ KOSKAAN:

- Salli ilkeämielistä käyttäytymistä (kuten kiusaamista) nuorten välillä.
- Puhu muille sopimattomia tai ota muihin epäasiallista fyysistä kontaktia.
- Käytä päihdyttäviä aineita, jotka voivat vaikuttaa negatiivisesti kykyysi suoriutua työstäsi DofE:ssa.
- Osallistu rikolliseen toimintaan.
- Käyttäydy tavalla, joka vaarantaa omasi taikka yhdenkään seurassasi olevan nuoren tai aikuisen turvallisuuden.
- Tee johtopäätöksiä muista ihmisistä tarkistamatta ensin faktoja.
- Liioittele tai vähättele lasten hyväksikäyttöä ja lastensuojelua koskevia kysymyksiä.
- Suosi ketään.
- Harrasta vihjailevia tai kaksimielisiä eleitä tai kommentteja, edes vitsillä.
- Ajattele, että “niin ei voisi koskaan käydä minulle”.

Kansainvälisellä DofE-säätiöllä on nollatoleranssi liittyen hyväksikäyttöön, joka kohdistuu keneenkään, joka on tavalla tai toisella osa DofE-ohjelmaa. Olemme tietoisia siitä, että kaltaistemme nuorisjärjestön kohdalla seksuaalisen hyväksikäytön ja väkivallan riski on erityisen suuri. Kaikki aiheita koskevat uskottavat syytökset tutkitaan asianmukaisesti.

Jos olet huolissasi mahdollisesta väärin- tai hyväksikäytöstä:

- 1. Kerro asiasta välittömästi esimiehellesi tai muulle vastuuhenkilölle**
- 2. Kirjoita huolellisesti ylös, mitä näit, kuulit tai mitä sinulle kerrottiin**
- 3. Muista kirjata tapahtuman aika ja päivämäärä sekä kaikkien osallisten kokonimet**
- 4. Toimita muistiinpanosi esimiehellesi tai muulle vastuuhenkilölle heti kun mahdollista**

Mikäli nuori kertoo sinulle tulleen laiminlyödyksi, väärinkohdeksi tai hyväksikäytyksi, sinun täytyy:

- 1. Varmistaa, että hän saa puhua keskeytyksettä ja hyväksyä hänen sanomansa**
- 2. Olla ymmärtäväinen ja rauhoittava – älä esitä omia mielipiteitäsi asiasta**
- 3. Kertoa hänelle, että teet parhaasi auttaaksesi, mutta sinun on kerrottava asiasta eteenpäin**
- 4. Kirjoittaa ylös, mitä nuori sanoo, huolellisesti ja sanasta sanaan**
- 5. Muistaa kirjata tapahtuman aika ja päivämäärä sekä kaikkien osallisten kokonimet**
- 6. Kerro asiasta välittömästi DofE-koordinaattorillesi tai muulle vastuuhenkilölle**

LUKU 4

DOFE-OHJELMA KÄYTÄNNÖSSÄ

- 4.1 Johdanto
- 4.2 Ohjelman aloitus
- 4.3 Aktiviteetin suunnittelu ja valmistelu
- 4.4 Osion suorittaminen loppuun
- 4.5 Aktiviteettien kirjaaminen ORB-alustalle
- 4.6 Aktiviteetin vaihtaminen
- 4.7 Ryhmäaktiviteetit
- 4.8 Aktiviteettien arviointi
- 4.9 Loppuun suoritettujen aktiviteettien kirjaaminen
- 4.10 DofE-merkin ja -todistuksen myöntäminen
- 4.11 DofE-juhla

4.1 Johdanto

Moni nuori kertoo, että heidän DofE-ohjaajansa oli se henkilö, joka inspiroi heitä suorittamaan ohjelman loppuun. Tämä korostaa, kuinka keskeinen rooli ohjaajalla on nuoren DofE-matkalla.

Tässä luvussa tarkastellaan aikuisten – erityisesti DofE-ohjaajien ja arvioitsijoiden – tehtäviä nuorten mentoreina ja tukijoina sekä sitä, millaisia vaikutuksia heidän tuellaan on.

Ymmärrys DofE-ohjelman erityispiirteistä ja sen merkityksestä auttaa hahmottamaan nuorten mentoroinnin ja ohjaamisen tärkeyttä.

4.2 Ohjelman aloitus

Heti kun nuori on rekisteröity DofE-osallistujaksi, hän tarvitsee aikuisen, joka tuntee ohjelman, neuvoa ja rohkaisee häntä. Tämä on DofE-ohjaajan tehtävä. DofE-ohjaajan tulee ymmärtää ohjelman eri osiot ja tasot sekä auttaa nuorta asettamaan itselleen haastavia tavoitteita ja saavuttamaan ne.

DofE-ohjaajan tehtävä on ennen kaikkea toimia nuoren mentorina. Ohjaajan rooli keskittyy nuoren valmentamiseen ja tukemiseen, jotta hän oppii tekemään itse päätöksiä. Lisäksi ohjaaja rohkaisee osallistujia pohtimaan aktiivisesti oppimaansa ja tunnistamaan kehittymistään.

DofE-ohjaajan on pysyttävä yhteydessä DofE-osallistujaansa ohjelman alusta loppuun tai mikäli osallistuja siirtyy toiselle tasolle tai toisen toiminnan tarjoajan alaisuuteen, hänen on varmistettava, että osallistuja siirtyy myös toisen ohjaajan alaisuuteen. Useimmat ohjaajat ovat yhteydessä DofE-ryhmäänsä tai -osallistujiinsa muutaman kerran kuukaudessa. Nuorten ohjaamisen ja mentoroinnin lisäksi DofE-ohjaajien on autettava nuoria löytämään itselleen sopivan haastavat aktiviteetit ja sopivat osiokohtaiset arvioitsijat (lisätietoja alempana).

Jokaisessa osiossa DofE-ohjaaja ja osallistuja käyvät läpi prosessin, joka alkaa aktiviteetin suunnittelulla, jatkuu sen suorittamisella ja päättyy tehdyn aktiviteetin arviointiin. Osallistujan tulee pysyä mukana koko prosessin ajan, samalla kun DofE-ohjaaja ja arvioitsija tukevat häntä alusta loppuun. Ohjaajan ja arvioitsijan rooli korostuu erityisesti osion alussa, jolloin he varmistavat, että osallistuja asettaa saavutettavissa olevat SMART-tavoitteet, sekä osion lopussa, jolloin osallistuja reflektoi aktiviteetin vaikutuksia itseensä. Tavoitteiden tulee olla toteutettavissa ohjelman aikarajojen puitteissa ja niiden on huomioitava osallistujan lähtötaso.

4.3 Aktiviteetin suunnittelu ja valmistelu

Osallistujien on valittava yhdessä ohjaajansa kanssa kuhunkin DofE:n neljään osioon sopiva aktiviteetti ja laadittava niille realistinen, saavutettavissa oleva suunnitelma. Jos osallistuja suorittaa kultatason, hänen on lisäksi valittava sopiva projekti. DofE-ohjelmassa ei ole ennalta määrättyä opetussuunnitelmaa tai yhtenäistä standardia, joka olisi saavutettava. Sen sijaan osallistujien on määriteltävä useita henkilökohtaisia tavoitteita. Osallistujien tulee valita itseään kiinnostavat aktiviteetit, joihin he voivat paneutua pitkäjänteisesti.

Ideoiden pitäisi tulla mahdollisimman pitkälti osallistujilta itseltään ja ohjaajan pitäytyä avustavassa roolissa. Jotkut DofE-toiminnan tarjoajat saattavat kuitenkin haluta, että osallistuja valitsee jonkun tietyn aktiviteetin, kuten vapaaehtoisuuden järjestön omassa toiminnassa.

On mahdollista, että osallistujalla on valmiina yksityiskohtainen toimintasuunnitelma jo ensimmäisen tapaamisen jälkeen. Voi myös olla, että heidän tarvitsee suunnitella ohjelmaansa pidempään. Tarvittaessa ohjaajan kuuluu auttaa osallistujaa, mutta hän ei saa päätyä tekemään kaikkea tämän puolesta. On tärkeää muistaa, että DofE:n kuuluu olla osallistujan itse laatima ohjelma.

Vapaaehtoisuus-, Taito- ja Liikuntaosioiden kohdalla osallistujan on etsittävä ohjaajansa avustuksella aikuinen, jolla on paljon tietoa ja kokemusta valitusta aktiviteetista ja joka voi auttaa osallistujaa laatimaan juuri hänelle sopivan haastavat ja realistiset tavoitteet. Tätä aikuista kutsutaan osion arvioitsijaksi.

Osion arvioitsija on usein osallistujalle ennestään tuttu, mutta hän ei saa olla perheenjäsen. Ennen aktiviteetin aloittamista DofE-ohjaajan on hyväksyttävä arvioijan soveltuvuus kyseisen aktiviteetin asiantuntijana. Jos osallistuja on alle 18-vuotias ja toiminta järjestetään paikallisen toimijan toiminnan ulkopuolella, vanhemman tai huoltajan vastuulla on varmistaa, että arvioitsija täyttää keskuksen tai maan mahdolliset riskienhallinta- ja lapsensuojeluvaatimukset (katso luku 3; Turvallisuus ja toimintasäännöt).

Riippuen aktiviteetista sekä käytettävissä olevista resursseista, arvioitsija voi olla joko opettaja tai -nuorisotyöntekijä, pätevä ohjaaja/valmentaja tai alansa asiantuntija vailla muodollista pätevyyttä. DofE-ohjaajan pitää pystyä arvioimaan, onko arvioitsija kykenevä ohjaamaan ja opettamaan osallistujaa tämän valitsemassa aktiviteetissa ja DofE:n vaatimustason mukaisesti.

Arvioitsijan ei tarvitse tuntea koko DofE-ohjelmaa perinpohjaisesti, mutta heidän on ymmärrettävä ohjelman perusajatus ja arvot sekä kyseisen osion vaatimukset. Heidän tulee myös tietää, että heidän tehtävänä on vahvistaa osallistujan suorittaneen osion aktiviteetin. Ohjaajan on varmistettava, että arvioitsija ymmärtää ohjelman keskittyvän siihen, että nuori asettaa itselleen haastavia henkilökohtaisia tavoitteita, osallistuu valitsemiinsa aktiviteetteihin säännöllisesti ja osoittaa edistymistä. Tavoitteena ei ole huippuosaamisen saavuttaminen tai asiantuntijaksi tuleminen, vaikka toisinaan nuoret onnistuvat siinäkin.

Auttaessaan nuorta valitsemaan kunkin osion aktiviteetin, DofE-ohjaajan kuuluu rohkaista nuorta kokeilemaan jotain uutta, joka voisi olla tälle sekä haastavaa että hauskaa. Uuteen haasteeseen tarttuminen antaa nuorelle uusia kokemuksia ja taitoja ja siitä voi myös olla hyötyä hänen tulevilla urallaan.

Seikkailu-osiossa nuorten ryhmä, seikkailun valvoja ja seikkailun arvioitsija päättävät yhdessä matkan tarkoituksesta ja luonteesta. Arvioitsija myös varmistaa, että seikkailu on suoritettu onnistuneesti. Lisätietoja Seikkailu-osioista löytyy luvusta 8.

Kultatason Projektin kohdalla osallistuja ja DofE-ohjaaja sopivat projektista ja sen arvioitsijasta yhdessä. Lisätietoja Projektista löytyy luvusta 9. Riippuen valituista aktiviteeteista – tämä koskee erityisesti Seikkailua ja Vapaaehtoisuutta – on mahdollista, että osallistujan täytyy osallistua koulutuksiin omansa ja muiden turvallisuuden varmistamiseksi.

4.4 Osion suorittaminen loppuun

Osallistajat suorittavat valitut aktiviteettinsa ja pyrkivät samalla saavuttamaan SMART-tavoitteensa. Kun he ovat harjoittaneet aktiviteettiaan vähintään minimiajan verran (katso ”Vaatumukset” -kappale Vapaaehtoisuus, Taito ja Liikunta -luvusta), ja osoittaneet sekä sitoutuneensa että kehittyneensä, arvioitsija kuittaa osion suoritetuksi. Sen lisäksi, että kunkin osion arvioitsijan on tunnettava oma alansa, oltava kokenut ja mikäli mahdollista myös pätevä. Arvioitsijan on myös:

- keskusteltava osallistujan kanssa tämän edistymisestä
- vastattava osallistujan kysymyksiin ja ohjattava tätä oikeaan suuntaan
- autettava osallistujaa löytämään ratkaisu vaikeuksiin ja ongelmiin
- opastettava osallistujaa keksimään sopivia välitavoitteita
- autettava osallistujaa oppimaan kokemastaan

Osallistuja saattaa kesken osion todeta alkuperäisen tavoitteensa olevan joko liian haastava tai liian helppo, jolloin hänen tulee muokata tavoitettaan sopivammaksi. Osallistujan tulee keskustella ja sopia uusista tavoitteistaan DofE-ohjaajansa ja arvioitsijansa kanssa.

4.5 Aktiviteettien kirjaaminen ORB-alustalle

DofE-ohjaajansa ohjeistamana osallistuja kirjaa osiokohtaiset tavoitteensa, viikoittaiset lokimerkintänsä ja lataa mahdolliset todisteet suoritetuista aktiviteeteista Online Record Bookiin eli ORB-verkkoalustalle.

Vasta tämän jälkeen arvioitsija kuittaa osion suoritetuksi ja laatii yhteenvedon yleisestä edistymisestä.

4.6 Aktiviteetin vaihtaminen

Mikäli osallistujan valitsema aktiviteetti osoittautuu hänelle epäsovivaksi, osallistuja voi vaihtaa aktiviteettia. Tässä tapauksessa hän laskee jo käyttämänsä ajan mukaan osion kokonaisvähimmäisaikaan.

Tämä on kuitenkin tehtävä harkiten DofE-ohjaajan kanssa, sillä aktiviteettia ei voi vaihtaa toistuvasti. Ei ole kenenkään edun mukaista, että osallistuja jatkaa sellaisen aktiviteetin parissa, josta hän ei pidä. Toisaalta on myös otettava huomioon, että aktiviteettien toistuva vaihtaminen ei tue ohjelman pyrkimystä edistää pitkäaikaista sitoutumista.

Ideaali olisi, että osallistuja valitsee yhden itselleen sopivan aktiviteetin per osio ja jatkaa sen parissa vähintään vaaditun vähimmäisajan.

4.7 Ryhmäaktiviteetit

Osallistuja voi suorittaa valitsemansa aktiviteetit joko yksin tai osana ryhmää, lukuun ottamatta Projekti- ja Seikkailu-osioita, jotka vaativat aina työskentelyä yhdessä muiden kanssa. Jokaisessa osiossa ratkaisevaa on kuitenkin yksilön itse panostama työ ja vaivannäkö. Mikäli ryhmäaktiviteetti lakkaa osallistujasta riippumattomista syistä, hänen jo tekemänsä työ lasketaan mukaan DofE:n kokonaisvaatimuksiin, mutta hänen on korvattava uudella aktiviteetilla osiosta mahdollisesti uupumaan jäänyt aika.

4.8 Aktiviteettien arviointi

Arvioitsijan ja osallistujan tulee säännöllisesti tehdä väliarviointeja aktiviteetin edistymisestä. Näissä arvioinneissa osallistuja voi tuoda esiin kysymyksiään ja huolenaiheitaan sekä tarkastella tavoitteitaan ja jo oppimaansa. Jokainen osio päättyy loppuarviointiin, jossa käydään läpi koko prosessi, osallistujan kokemukset ja niistä saadut opit.

Ohjaaja ja arvioitsija voivat keskustelussa viitata suoraan luvussa 1 lueteltuihin tapoihin, joilla DofE vaikuttaa nuoren elämäntaitoihin ja pohtia yhdessä osallistujan kanssa, miten tämän kokema istuu yhteen niiden kanssa. Mikäli esimerkiksi osallistujan Seikkailu-osio paransi hänen ymmärrystään ympäristöasioista, voi se liittyä suoraan kohtaan 10 eli ympäristö.

4.9 Loppuun suoritettujen aktiviteettien kirjaaminen

Jotta ohjelman etenemistä pystytään seuraamaan tehokkaasti, on osallistujan kirjattava suorittamansa aktiviteetit täsmällisesti. DofE-ohjaajan ja arvioitsijoiden tehtävä on varmistaa, että osallistuja on sitoutunut kuhunkin aktiviteettiin ainakin vähimmäisajanjakson ajan, vähimmäistuntimäärän verran ja joko saavuttanut tai edennyt merkittävässä määrin kohti alussa asetettuja tavoitteitaan. Arvioitsija tekee osiota koskevat päätöksensä osallistujan ORB-verkkoalustalla pitämän lokikirjan pohjalta. DofE-ohjaajan on varmistettava, että kunkin osion hyväksymisprosessi sisältää seuraavat neljä vaihetta:

1. Osallistuja joko tulostaa ORB-verkkoalustalta arvioitsijan raportin tai lähettää sen arvioitsijalleen sähköpostitse. Vaihtoehtoisesti hän voi myös pyytää ORB:n kautta, että raportti lähetetään arvioitsijalle sähköpostina.
2. Arvioitsija perehtyy raportin sisältöön ja arvioi, onko osallistuja käyttänyt aktiviteettiin riittävän määrän aikaa ja saavuttanut tavoitteensa.
3. Jos arvioitsija katsoo raportin olevan riittävä, hän lisää tarvittavat kommentit ja merkitsee raportin hyväksytyksi. Jos taas osallistujan sitoutuminen tai edistyminen ei vielä vastaa vaadittua tasoa, osallistujaa tulee kannustaa jatkamaan, kunnes arvioitsija on vakuuttunut hänen kehitymisestään ja siitä, että hän täyttää osiokohtaiset tavoitteet sekä ohjelman vähimmäisvaatimukset.
4. Kun arvioitsija on perehtynyt raporttiin, kommentoinut sitä ja hyväksynyt sen, osallistujan on skannattava ja ladattava raportti ORB-alustalle, jotta myös hänen DofE-ohjaajansa voi kuitata osion suoritetuksi. Mikäli arvioitsijan raportti on pyydetty lähetettäväksi suoraan ORB-alustalta, arvioitsijan kommentit latautuvat alustalle automaattisesti.

4.10 DofE-merkin ja -todistuksen myöntäminen

Osallistuja saa DofE-tason merkin ja todistuksen, kun kaikki valitun tason osiot on suoritettu, ja ohjaaja on hyväksynyt osallistujan edistymisen ja vaaditut tuntimäärät.

On toiminnan tarjoajan vastuulla olla yhteydessä kansalliseen DofE-toimistoon, jotta nuoren suoritus saadaan validoitua ja hänelle voidaan kertoa, missä ja milloin hän saa todistuksensa.

4.11 DofE-juhla

Nuorten saavutusten juhlistaminen on keskeinen osa DofE-ohjelmaa. Tämä voidaan toteuttaa joko kansallisessa DofE-juhlassa tai osana toiminnan tarjoajan omia tilaisuuksia, (esim. valmistujaisia tai lukukauden avausta), mutta myös erillisenä tapahtumana.

Suomessa järjestetään vuosittain kansallinen DofE-juhla, jossa nuorisasioista vastaava ministeri luovuttaa nuorille todistukset.

LUKU 5

VAPAAEHTOISUUS

- 5.1 Johdanto
- 5.2 Osion tavoite
- 5.3 Osion tarkoitus
- 5.4 Osion vaikutukset ja hyödyt
- 5.5 Osion erityisvaatimukset
- 5.6 Erilaisia aktiviteettivaihtoehtoja

5.1 Johdanto

Tämä osio auttaa nuorta ymmärtämään, miten tärkeää on auttaa muita ja osallistua oman yhteisönsä toimintaan. Pitkäjänteinen vapaaehtoistyö näyttää nuorelle hänen toimintansa merkityksen ja rohkaisee häntä toimimaan aktiivisena yhteiskunnan jäsenenä.

5.2 Osion tavoite

Oppia kuinka osallistumalla vapaaehtoistoimintaan voi olla hyödyksi muille ja yhteisölleen.

5.3 Osion tarkoitus

Tämä osio pyrkii lisäämään osallistujan myötätuntoa sekä kasvattamaan häntä aktiivisemmaksi ja osallistuvammaksi kansalaiseksi, joka tekee oman osansa yhteisönsä vahvistamisen ja kehittämisen eteen. Nuori osallistuu vapaaehtoistoimintaan, jonka tavoite on muiden auttaminen – on sitten kyse ihmisistä, yhteisöstä, ympäristöstä tai eläimistä. Samalla kun nuori on hyödyksi yhteisölleen, hänen tulisi itsekin oppia ja hyötyä toiminnasta.

Näin ollen osion SMART-tavoitteen pitäisi liittyä siihen, **mitä yksilö voi tehdä muiden, yhteisönsä tai ympäristön hyödyksi.**

5.4 Osion vaikutukset ja hyödyt

Tarkat hyödyt riippuvat valitun vapaaehtoistoiminnan luonteesta. Osion yleisiin hyötyihin kuuluu:

- Kärsivällisyyden, suvaitsevaisuuden ja myötätunnon oppiminen
- Ennakkoluulojen, tietämättömyyden, välinpitämättömyyden ja pelkojen tunnistaminen sekä niiden ylittäminen
- Tietoisuuden lisääminen muiden tarpeista ja haasteista
- Vuorovaikutustaitojen ja itsensä kehittämisen taitojen harjoittaminen
- Johtajuustaitojen kehittäminen
- Muihin luottaminen ja muiden luottamuksen ansaitseminen
- Muiden elämään vaikuttaminen positiivisessa mielessä
- Vastuun ottaminen ja sitoutuminen muihin
- Uusien, erilaisista taustoista tulevien ihmisten kohtaaminen
- Yhteisölliseen toimintaan osallistumisesta muodostuu elinikäinen tapa
- Ilon ja mielihyvän saaminen muiden auttamisesta
- Eri sukupolviin kuuluvien ihmisten ymmärtäminen

5.5 Osion erityisvaatimukset

Vapaaehtoisuus-osion aikana osallistujat vaikuttavat muiden ihmisten elämiin. Samalla kokemus vaikuttaa myös heihin itseensä. Näin ollen on tärkeää, että osallistujat ovat valmistautuneet osioon huolella, jotta sen vaikutus olisi positiivinen ja mielellään myös pysyvä.

Osallistujan tulisi valita itselleen vapaaehtoisuutta koskeva tavoite, joka heijastelee osion tarkoitusta: osion painopiste on muiden auttamisessa, joten tavoitteen olisi hyvä liittyä siihen, miten osallistuja haluaa auttaa, eikä niinkään siihen, miten hän voi aktiviteetista itse hyötyä. Valitulle vapaaehtoistoiminnalle pitäisi myös olla aito tarve ja osallistujan kiinnostus sitä kohtaan.

5.5.1 Osiokohtainen joustavuus

Tilanteessa, jossa perinteisen muotoiseen vapaaehtoistoimintaan ei ole mahdollista osallistua, voi nuori tehdä vapaaehtoistyötä perheenjäsenelleen tai virtuaalisesti kotoa käsin, mikäli tämä parantaa hänen osallistumismahdollisuuttaan ja ohjelmaan sitoutumista.

Toiminnantarjoajien on pyydettävä lupaa joustavuuden käyttämiseen kansalliselta DofE-toimistoltaan. Huomaathan, että kaikki kansalliset DofE-toimistot eivät välttämättä tarjoa mahdollisuutta joustavuuden käyttöön. Joustavuus myönnetään tapauskohtaisesti.

5.6 Erilaisia aktiviteettivaihtoehtoja

Mahdollisten aktiviteettien lista on liki rajaton, mutta valintaan vaikuttavat yleensä paikalliset resurssit ja tarjolla olevat vaihtoehdot. Varmistaakseen, että ohjelman rakenne pysyy DofE:n arvojen mukaisesti tasapainoisena, osallistujan ja DofE-ohjaajan on huolehdittava siitä, ettei valittu vapaaehtoistoiminta ole liian samanlainen osallistujan Liikunta- ja Taito-osioiden aktiviteettien kanssa.

Valitun aktiviteetin pitäisi heijastella osion tarkoitusta eikä se täten saa olla palkallista työtä tai työharjoittelua.

Suomessa on monia tahoja, jotka tarjoavat osallistujille mahdollisuuksia vapaaehtoistoimintaan, jonka tavoitteena on yksilön tai yhteisön tukeminen. Vapaaehtoistoiminta voi kohdistua suoraan yksittäiseen henkilöön tai laajemmin esimerkiksi tietyn kaupunginosan asukkaisiin. Se voi sisältää esimerkiksi nuorten kerhon ohjaamista, tapahtumien järjestämistä tai käytännön toimintaan osallistumista.

DofE-ohjaajan tulisi rohkaista osallistujaa kartoittamaan paikallisia mahdollisuuksia ja valitsemaan itselleen sopivan vapaaehtoistoiminnan muodon. Valittu aktiviteetti voi kuulua esimerkiksi johonkin seuraavista kategorioista:

Vapaa- ehtoistyö

- Esim. Punaisen Ristin tai eläinsuojeluyhdistyksen toimintaan osallistuminen
- Vanhusten avustaminen ja tukeminen
- Virkistystoiminnan järjestäminen omassa koulussa
- Invalidien auttaminen

Nuoriso- työ

- Ryhmän ohjaaminen
- Leiri- tai retkitoiminnan suunnittelu ja toteuttaminen
- Vammaisten nuorten tukeminen
- Vaikuttaminen ja valitustoimintaan osallistuminen yleishyödyllisessä järjestössä

Ympäristö- työ

- Leikkipuiston tai koulun pihan siisteydestä huolehtiminen
- Ympäristönsuojelu-projekteihin osallistuminen
- Kaupunginosan asukkaille suunnatun ympäristötempauksen järjestäminen

Osallistujien tulee valita aktiviteetti, joka tukee heidän omia kiinnostuksen kohteitaan ja mahdollistaa uuden oppimisen sekä yhteisön hyväksi toimimisen.

LUKU 6

TAITO

- 6.1 Johdanto
- 6.2 Osion tavoite
- 6.3 Osion tarkoitus
- 6.4 Osion vaikutukset ja hyödyt
- 6.5 Osion erityisvaatimukset
- 6.6 Erilaisia aktiviteettivaihtoehtoja

6.1 Johdanto

Taito-osio tarjoaa osallistujalle mahdollisuuden joko parantaa jo olemassa olevaa taitoa tai kokeilla jotain uutta. Kuten muutkin osiot, myös Taito vaatii pitkäaikaista sitoutumista, joka mahdollistaa kehittymisen, tuo onnistumisen kokemuksia, lisää hyvinvointia ja mahdollisesti jopa parantaa osallistujan työllisyysmahdollisuuksia.

6.2 Osion tavoite

Rohkaista perehtymään henkilökohtaisiin kiinnostuksenkohteisiin ja kehittämään käytännön taitoja.

6.3 Osion tarkoitus

Osion tavoitteena on innostaa osallistujaa löytämään uusia kiinnostuksen kohteita tai kehittämään jo olemassa olevia taitojaan. Kiinnostuksen kohteet voivat olla älyllisesti haastavia tai luovia, ja ne voivat liittyä harrastuksiin tai ammatillisiin taitoihin. Ne voivat olla luonteeltaan yhteiskunnallisia, yksilöllisiä tai kulttuuriin liittyviä, tarjoten osallistujalle mahdollisuuden itsensä kehittämiseen ja uusien näkökulmien omaksumiseen.

Osallistujan valitsema aktiviteetti voi avata uusia oppimismahdollisuuksia, vahvistaa luovuutta ja tarjota tilaisuuden syventyä aiheisiin, jotka voivat tukea sekä henkilökohtaista kasvua että tulevaisuuden urasuunnitelmia.

Osallistuja voi joko paneutua hänelle täysin uuteen aktiviteettiin tai pyrkiä parantamaan kykyjään aktiviteetissa, jota hän jo muutenkin tekee.

Osion SMART-tavoitteen fokuksen pitäisi olla siinä, **mitä yksilö pystyy henkilökohtaisesti saavuttamaan.**

6.4 Osion vaikutukset ja hyödyt

Osallistujan Taito-osiosta saamat hyödyt riippuvat valitusta aktiviteetista, mutta osion suorittaminen tuo mukanaan myös yleisiä etuja, jotka koskevat kaikkia osallistujia. Aktiviteetin tulisi olla osallistujalle mielekäs ja vastata DoFE-ohjelman yleisiä tavoitteita. Taito-osion keskeisiä hyötyjä ovat muun muassa:

- Uusien taitojen löytäminen ja kehittäminen tai jo olemassa olevien parantaminen
- Tavoitteiden onnistunut asettaminen ja saavuttaminen ja sen myötä parempi itsetunto
- Oman potentiaalin parempi tunnistaminen
- Ajanhallinta- ja suunnittelutaitojen kehittyminen
- Kyky motivoida itseään
- Sosiaalinen kanssakäyminen, uudet tuttavuudet ja merkityksellinen vuorovaikutus muiden, usein osallistujaa vanhempien ihmisten kanssa
- Ammatillisten taitojen oppimisen myötä parempi työllistettävyys

6.5 Osion erityisvaatimukset

Osallistujan tulee valita aktiviteetti, josta hän on kiinnostunut ja jota hän voi harjoittaa pitkäjänteisesti ja luvussa 2.3 määritellyt osiokohtaiset tavoitteet huomioiden. Varmistaakseen, että ohjelman rakenne pysyy DofE:n arvojen mukaisesti tasapainoisena, osallistujan ja DofE-ohjaajan on huolehdittava siitä, ettei valittu taito ole liian samanlainen osallistujan Liikunta- tai Vapaaehtoisuus-aktiviteettien kanssa.

6.6 Eilaisia aktiviteettivaihtoehtoja

Mahdollisten Taito-osion aktiviteettien lista on liki rajaton, mutta osallistujan on huolehdittava, ettei valitse taitoa, joka on liian samanlainen hänen Liikunta- tai Vapaaehtoisuus-osioiden aktiviteettiensa kanssa.

Taito-osion aktiviteetit voidaan jakaa karkeasti seuraaviin luokkiin:

MUSIIKKI

**URHEILUN
OHEISTOIMINTA**

esim. joukkueenjohtajuus
tai valmennus

**TAIDE JA
KÄSITYÖT**

**LUONTO JA
YMPÄRISTÖ**

ELÄIMET

**MEDIA JA
VIESTINTÄ**

PELIT

**ELÄMÄNTAIDOT
SEKÄ TEKNISET
JA AMMATILLISET
TAIDOT**

**ESIINTYMIS-
TAIDOT**

DofE-ohjaajat ja osallistujat saattavat joskus olla epävarmoja siitä kuuluuko jokin tietty aktiviteetti enemmän Taito- vai Liikunta-osioon. Esimerkiksi urheiluottelun tuomaroinnin voidaan katsoa kuuluvan molempiin. Valmentaminen voidaan toisaalta laskea myös vapaaehtoistoiminnaksi, missä tapauksessa osallistujan ja ohjaajan on keskusteltava ja varmistettava, että valittu Taito sopii yhteen Liikunta- ja Vapaaehtoisuus-osioiden aktiviteettien kanssa. Tärkeintä on varmistaa, että osallistujan ohjelmakokonaisuus on tasapainoinen ja sopii yhteen DofE:n arvojen kanssa.

LUKU 7

LIIKUNTA

- 7.1 Johdanto
- 7.2 Osion tavoite
- 7.3 Osion tarkoitus
- 7.4 Osion vaikutukset ja hyödyt
- 7.5 Osion erityisvaatimukset
- 7.6 Erilaisia aktiviteettivaihtoehtoja

7.1 Johdanto

Terveellisten elämäntapojen edistäminen hyödyttää paitsi osallistujia myös heidän yhteisöjään, olipa kyseessä parempi fyysinen hyvinvointi tai aktiivinen osallistuminen ryhmätoimintaan. Tämän vuoksi Liikunta-osio pyrkii erityisesti parantamaan osallistujien terveyttä, tiimityötaitoja, itsetuntoa ja itseluottamusta.

7.2 Osion tavoite

Rohkaista osallistujaa fyysiseen aktiivisuuteen, tukea suorituskyvyn kehittämistä sekä edistää terveyttä ja fyysistä kuntoa.

7.3 Osion tarkoitus

Tämän osion tehtävä on kannustaa osallistujaa parantamaan harjoittelulla ja sisukkuudella fyysistä suorituskykyään valitsemassaan aktiviteetissa. Liikuntaharrastuksen tulisi olla mukava kokemus riippumatta osallistujan fyysisestä toimintakyvystä.

Tämä osio perustuu ajatukseen, että terve keho edistää usein myös tervettä mieltä. Fyysinen aktiivisuus on olennaista hyvinvoinnille, ja tarjoamalla nuorille mahdollisuuden osallistua mielekkääseen liikuntaan he voivat kehittää pitkäaikaisia, hyödyllisiä tapoja. Fyysisen haasteen saavuttaminen tuo lisäksi pysyvän tunteen onnistumisesta ja tyytyväisyydestä. Osallistujat voivat joko aloittaa täysin uuden liikuntamuodon tai pyrkiä parantamaan taitojaan jo harrastamassaan lajissa.

Tämän osion SMART-tavoitteiden pitäisi keskittyä siihen, **mitä yksilö henkilökohtaisesti pystyy saavuttamaan.**

7.4 Osion vaikutukset ja hyödyt

Liikunnalliseen toimintaan osallistumisen pitäisi olla osallistujalle mukavaa. Lisäksi se sisältää lukuisia hyötyjä, mukaan lukien:

- Terveellisten elämäntapojen omaksuminen
- Kunnon parantuminen
- Oman arvontunnon kasvu
- Sosiaalinen kanssakäyminen, varsinkin joukkuelajeissa, mutta myös kohtaamisissa samoista yksilölajeista kiinnostuneiden ihmisten kanssa
- Itsekurin, sinnikkyuden ja omaehtoisen motivaation kasvu
- Onnistumisen ja tavoitteiden saavuttamisen kokemukset
- Parempi tietoisuus oman alueen liikuntamahdollisuuksista
- Ryhmätyöskentelyyn kannustaminen, mikäli valittu aktiviteetti on joukkuelaji
- Liikunnan ilo – osallistujat voivat löytää uusia tapoja nauttia aktiivisesta elämäntavasta

7.5 Osion erityisvaatimukset

Nämä vaatimukset koskevat kaikkia nuoria riippumatta fyysisen toimintakyvyn tasosta ja ovat sovellettavissa sekä huippu-urheilijoihin että niihin, joilla on hyvin vähän kokemusta liikunnasta. Osallistuminen, peräänantamattomuus ja kehittyminen ovat osion tärkeintä antia.

Osallistujan tulee yhdessä DofE-ohjaajansa kanssa valita liikunnallinen aktiviteetti, josta hän on kiinnostunut ja jossa hän voi kehittyä pitkäjänteisesti työskennellen ja luvussa 2.3 määritellyt osiokohtaiset tavoiteohjeet huomioiden. Jotta ohjelman rakenne pysyy DofE:n arvojen mukaisesti tasapainoisena, osallistujan on huolehdittava siitä, ettei valittu liikunnallinen aktiviteetti ole liian samanlainen osallistujan Vapaaehtoisuus- tai Taito-aktiviteettien kanssa.

Osallistuja voi valita liikuntamuodon, jota hän harjoittelee itsenäisesti tai osana joukkuetta. Kilpaurheilu hyväksytään myös osaksi ohjelmaa, vaikka DofE ei kokonaisuutena olekaan kilpailullinen. Joukkuelajien tapauksessa tärkeintä on yksilön henkilökohtainen panostus ja sitoutuminen.

7.6 Eriaisia aktiviteettivaihtoehtoja

Mahdollisten Liikunta-osion aktiviteettien lista on liki rajaton. Osallistujan on huolehdittava, ettei hänen valitsemaansa aktiviteettia lasketa DofE:n ohjelmarakenteessa Taito- tai Vapaaehtoisuus-osioon kuuluvaksi (tai ainakin varmistettava, että hänen ohjelmakokonaisuutensa pysyy tasapainoisena). Tärkeintä on, että valittu aktiviteetti on osallistujalle fyysisesti haastava.

Esimerkkejä Liikunta-osioon soveltuvista aktiviteeteista:

PALLO- JA MAILAPELIT

esimerkiksi jalkapallo, koripallo, lentopallo, tennis, sulkapallo

YLEISURHEILU

juoksu, hyppy- ja heittolajit, moniottelut

PYÖRÄILY

maantiepyöräily, maastopyöräily, BMX

VESILAJIT

uinti, soutu, purjehdus

TALVILAJIT

hiihto, lumilautailu, jääkiekko, taitoluistelu

KAMPPAILULAJIT

judo, karate, taekwondo, nyrkkeily

RATSASTUS

kouluratsastus, esteratsastus, maastoratsastus

KUNTOILULAJIT

kuntosaliharjoittelu, jooga, pilates, aerobinen liikunta

SEIKKAILULAJIT

kiipeily, vaellus, parkour, melontaretket

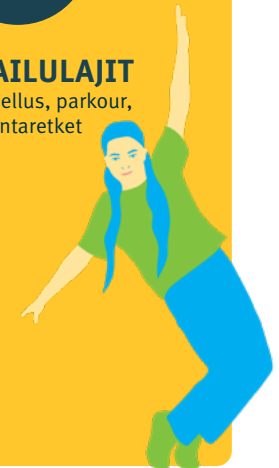
TANSSI

baletti, hip-hop, kansantanssit, nykytanssi

KATULAJIT

skeittaus, parkour, frisbeegolf, rullaluistelu

LUKU 8

SEIKKAILU-OSIO

- 8.1 Seikkailun päämäärä
- 8.2 Osion tarkoitus
- 8.3 Osion vaikutukset ja hyödyt
- 8.4 Seikkailun toimintaohjeet
 - 8.4.1 Matka
 - 8.4.2 Ryhmä
 - 8.4.3 Valmistautuminen ja harjoittelu
 - 8.4.4 Kulutapa
 - 8.4.5 Toteutuspaikka
 - 8.4.6 Tavoitteellinen toiminta
 - 8.4.7 Aikuisten rooli
 - 8.4.8 Majoitus
 - 8.4.9 Omavaraisuus
 - 8.4.10 Loppuraportti
- 8.5 Seikkailun toimintaohjeiden joustavuus
 - 8.5.1 Pronssitason harjoituseikkailun jättäminen väliin
 - 8.5.2 Seuraavan tason harjoituseikkailun käyttäminen varsinaisena seikkailuna
 - 8.5.3 Virtuaaliseikkailu
- 8.6 Teknologian käyttö
 - 8.6.1 Matkapuhelimet
 - 8.6.2 GPS eli Maailmanlaajuinen paikallistamisjärjestelmä
 - 8.6.3 Muut älylaitteet
- 8.7 Riskinarviointi
- 8.8 Toimintaohjeet hätätilanteita varten
- 8.9 Vakuutukset
- 8.10 Kansainvälinen seikkailu
- 8.11 Yhteistyö ulkopuolisten palveluntarjoajien kanssa

8.1 Seikkailun päämäärä

Seikkailu-osio tarjoaa nuorille mahdollisuuden ylittää itsensä ja syventää ymmärrystään ympäristöstä ja luonnosta. Osallistujat lähtevät retkelle ryhmässä, jossa he työskentelevät yhdessä yhteisen tiimitavoitteen saavuttamiseksi.

8.2 Osion tarkoitus

Seikkailu-osio tarjoaa osallistujille mahdollisuuden osallistua seikkailulliseen ja haastavaan retkeen, joka antaa tilaisuuden oppia enemmän ympäristöstään sekä ymmärtää, miten heidän ja muiden toiminta siihen vaikuttaa.

Lisäksi Seikkailu auttaa kehittämään itseluottamusta, terveyttä, kuntoa sekä ryhmätyö- ja johtajuusvalmiuksia.

Asianmukaisen harjoittelun avulla Seikkailu pyrkii viemään nuoret pois mukavuusalueeltaan turvallisissa puitteissa.

Tämä ohjelman osio on luonteeltaan ryhmähaaste, eikä sitä ole tarkoitettu testaamaan yksilön retkeily-, suunnistus- tai selviytymistaitoja.

Osion SMART-tiimitavoitteen tulee keskittyä siihen, **mitä ryhmä voi yhdessä tutkia ja oivaltaa.**

8.3 Osion vaikutukset ja hyödyt

- Työskentely osana ryhmää
- Ryhmädynamiikan eli osallistujan oman sekä muiden ryhmän sisäisten roolien ymmärtäminen
- Paremmat johtamisvalmiudet
- Paremmat suunnittelu- ja organisointitaidot sekä yksityiskohtien huomioiminen
- Vaikeidenkin päätösten tekeminen ja niiden seurausten hyväksyminen
- Haasteiden ja esteiden selättämisen tuoma onnistumisentunne ja mielihyvä
- Omatoimisuuden ja itsenäisyyden kehittyminen
- Parempi terveys ja kunto
- Tutkimus- ja havainnointitaitojen kehittyminen
- Luonnossa liikkuminen ja ympäristön arvostaminen
- Luonnossa turvallisesti liikkumiseen tarvittavat tiedot ja taidot
- Mielikuvituksen ja luovuuden käyttäminen omaa Seikkailua suunniteltaessa

8.4 Seikkailun toimintaohjeet

Jokaisen Seikkailun tulee täyttää seuraavat vaatimukset. Mikä vain vaellus tai retki, joka täyttää nämä vaatimukset, sopii DofE:n Seikkailu-osioksi.

1. Matka

- Seikkailun pituus on vähintään: kaksi päivää ja yksi yö pronssitasolla. Kolme päivää ja kaksi yötä hopeatasolla. Neljä päivää ja kolme yötä kultatasolla.
- Seikkailu koostuu kahdesta osasta: matkanteosta ja selkeästi määritellystä ryhmän tavoitteesta.
- Matkanteon ja ryhmän tavoitteen painottamisesta tulisi keskustella ja sopia ohjaajan kanssa suunnitteluvaiheessa.
- Ryhmän tavoitteen on oltava SMART-muodossa ja sen tulisi määritellä seikkailun päämäärä. Tavoitteena on siis kertoa, mikä on matkan keskeinen tarkoitus tai mitä ryhmä pyrkii saavuttamaan matkan aikana (esim. tutkimusprojekti, selvitys tai jokin muu asia, jonka ryhmä pyrkii saavuttamaan seikkailun aikana).

2. Ryhmä

- Ryhmä koostuu vähintään neljästä ja enintään seitsemästä jäsenestä (kahdeksasta, jos matkustustapa vaatii parin).
- Ryhmän on sallittava tehdä itsenäisiä päätöksiä koko seikkailun ajan, ja sen on työskenneltävä erillään muista ryhmistä.
- Ryhmän jäsenten ei tarvitse tehdä samaa DofE-ohjelman tasoa. Haasteen on kuitenkin oltava sopiva kaikille ryhmän jäsenille.
- Ryhmään voi kuulua jäseniä, jotka eivät osallistu DofE-ohjelmaan. Heidän tulisi olla kyvyiltään ja kokemukseltaan sopivia ryhmään, johon he liittyvät.
- Kaikki osallistujat ovat mukana seikkailun suunnittelussa (sis. reitti, logistiikka, tarvittavat varusteet ja ryhmän tavoite). On tärkeää, että osallistujat ottavat vastuun omasta seikkailusta.

3. Valmistautuminen ja harjoittelu

- Valmistautuminen on välttämätöntä, jotta varmistetaan ryhmän jäsenten taidot tulevissa aktiviteeteissa (esim. suunnistus, melonta, pyöräily jne.), reitin suunnittelussa ja riskien arvioinnissa. Tämä koskee kaikkia ryhmän osallistujia, myös niitä, jotka eivät osallistu DofE-ohjelmaan.
- Hopea- ja kultatason osallistujien on suoritettava vähintään yksi harjoitusseikkailu per taso. Pronssitasolla harjoitusseikkailu voidaan kansallisen DofE-toimiston harkinnalla jättää väliin.
- Harjoitusseikkailun on sisällettävä vähintään yksi päivä ja yksi yö. Pidempi ajanjakso voi olla tarpeen, jos ohjaaja katsoo sen tarpeelliseksi.
- Harjoittelun määrä riippuu ryhmän taitotasosta. Ohjaajan arvioi, kuinka paljon harjoitusta ryhmä tarvitsee.
- Alue/paikka voi olla sama sekä harjoitus- että varsinaisella Seikkailulla, mutta ryhmän on kuljettava eri reitit.
- Harjoitusseikkailun kulutapa on vastattava varsinaisen seikkailun kulutapaa (esim. pyöräily, melonta, patikointi).

4. Kulutapa

- Kulutavan on oltava sellainen, joka edellyttää osallistujilta fyysistä ponnistusta.
- Fyysinen ponnistus tarkoittaa kulutapaa, joissa ei käytetä moottoria. Nuorille, joilla on terveydellisiä rajoitteita, tarjotaan joustavia vaihtoehtoja, jotta he voivat osallistua omien kykyjensä mukaan.
- Seikkailun aikana voi käyttää useita eri kulutapoja, mikäli ryhmä on suunnitellut kaikki logistiset järjestelyt ja pysyy mahdollisimman omatoimisena.
- Seikkailun kulutavan on vastattava harjoitusseikkailun kulutapaa.

5. Toteutuspaikka

- Seikkailuja voidaan toteuttaa monenlaisissa paikoissa, myös alueilla, jotka ovat osallistujille tuttuja.
- Ryhmä voi käyttää samaa toteutuspaikkaa sekä harjoitus- että varsinaisella Seikkailulla, mutta sen on kuljettava eri reittejä.
- Ympäristön tai maaston tulee tarjota riittävästi haastetta, joka soveltuu DofE-ohjelman kyseiseen tasoon ja ryhmän kykyihin.
- Kuljettavan matkan pituutta ei ole määritelty millään ohjelman tasolla, sillä Seikkailut voivat olla keskenään hyvin erilaisia, samoin liikkumistavat, maastot, ilmasto ja myös ryhmien tavoitteet.

6. Tavoitteellinen toiminta

- Seikkailun tulee sisältää vähintään 6 tuntia (pronssi), 7 tuntia (hopea) ja 8 tuntia (kulta) tavoitteellista toimintaa päivässä.
- Tavoitteellinen toiminta tarkoittaa matkantekoon, ryhmän tavoitteen saavuttamiseen, leiripaikkojen pystyttämiseen tai purkamiseen sekä ruoanlaittoon käytettyä aikaa.
- Matkanteon ja ryhmän tavoitteen painotuksista tulisi keskustella ja sopia ohjaajan kanssa. Tämä määrittää, kuinka monta tuntia tavoitteellista toimintaa kullekin toiminnalle on varattava.
- Kuljettavan matkan pituutta ei ole määritelty millään ohjelman tasolla, sillä Seikkailut voivat vaihdella suuresti niin liikkumistapojen, maastojen, ilmaston kuin ryhmien tavoitteidenkin osalta.

7. Aikuisten rooli

- Seikkailulle osallistuvien aikuisten määrä riippuu ryhmästä, seikkailun toteutuspaikasta ja kulkutavasta, sekä mahdollisista muista aktiviteeteista.
- Jokaista seikkailua tulee valvoa ja arvioida tehtävään soveltuvat ja kokeneet aikuiset.
- Seikkailun arvioitsijat ja valvojat nimitetään DofE-keskuksen (paikallinen toimija) toimesta ja heidän tulee täyttää kansallisen toimiston vaatimat koulutusvaatimukset.
- DofE-keskus nimittää Seikkailun valvojan, joilla on kokonaisvastuu ryhmästä harjoittelun ja seikkailujen aikana.
- Seikkailun arvioitsijat voivat olla DofE-keskuksen omia työntekijöitä/vapaaehtoisia tai ulkopuolisia henkilöitä. He vastaavat siitä, täyttääkö ryhmä tässä taulukossa esitetyt vaatimukset.
- DofE-keskusten tulee hankkia aktiviteetteihin ohjaajia, jotka ovat päteviä ja soveltuvia kyseiseen toimintaan.

8. Majoitus

- Majoittumisen täytyy tapahtua teltoissa tai muussa yksinkertaisessa, itsepalveluperiaatteella toimivassa majoituksessa, kuten hostelleissa, mökeissä, autiotuvissa tai koulutiloissa.
- Osallistujien majoitus voi olla fyysisesti erillään eri huoneissa, teltoissa tai rakennuksissa.
- Mikäli seikkailulla käytetään mukana kuljetettavia teltoja, ryhmän on huolehdittava niiden kuljetuksesta itse.

9. Omavaraisuus

- Ryhmän on itse kannettava kaikki tarvitsemansa varusteet ja muona, jaettuna reilusti ryhmäläisten kesken. Varusteita ei saa kuljettaa erillään ryhmästä.
- Osallistujien on syötävä vähintään yksi lämmin, itsevalmistettu ateria päivässä. Ryhmän on itse kannettava aterioiden valmistamiseen ja kypsentämiseen tarvittavat välineet ja raaka-aineet.
- Täydestä omavaraisuudesta voidaan joustaa terveydellisistä ja kulttuurillisista syistä sekä liikuttaessa ympäristössä tai ilmastossa, jossa se on vaikea toteuttaa.

10. Loppuraportti

- Läpi Seikkailun, ryhmän on työskenneltävä saavuttaakseen tavoitteensa.
- Osallistujien tulisi myös kirjata henkilökohtaisia havaintojaan omasta kokemuksestaan seikkailun ajalta.
- Seikkailun päätyttyä ryhmän on toimitettava arvioitsijalleen Seikkailuaan koskeva loppuraportti. Raportin muoto on vapaa, eikä sen tarvitse olla kirjallinen - se voi olla esimerkiksi video.
- Ryhmä ja arvioitsija sopivat ennen seikkailun aloittamista, millä tavalla ryhmä toimittaa raportin arvioitsijalle.
- Kaikkien ryhmän jäsenten on osallistuttava raportin laatimiseen ja sen on kuvattava heidän kaikkien kokemuksia ja sitä, kuinka ryhmä saavutti tavoitteensa.
- Mikäli Seikkailun arvioitsija ei voi vastaanottaa raporttia, Seikkailun valvoja voi tarvittaessa hoitaa tämän tehtävän.

8.4.1 Matka

a. Seikkailun on kestettävä vähintään:

- Kaksi päivää yksi yötä pronssitasolla.
- Kolme päivää ja kaksi yötä hopeatasolla.
- Neljä päivää ja kolme yötä kultatasolla.

Nämä aikarajat ovat vähimmäisvaatimus, jolla tason saa suoritettua. Pidemmät matkat ovat sallittuja jokaisella tasolla.

Kuljettavan matkan vähimmäispituutta ei ole määritelty, sillä kaikki ryhmät ovat taidoiltaan erilaisia, käyttävät erilaisia liikkumistapoja ja pyrkivät kohti omia ryhmän tavoitteitaan. Sen sijaan ryhmien on suoritettava päivittäin vaadittu tuntimäärä ns. tavoitteellista toimintaa (katso kohta 8.4.6), joka liittyy joko matkantekoon tai ryhmän tavoitteeseen.

Seikkailun tulee olla sopivan haastava ottaen huomioon ryhmän iän ja taitotason.

b. Seikkailu koostuu kahdesta osasta: matkanteosta ja selkeästi määritellystä ryhmän tavoitteesta.

c. Matkanteon ja ryhmän tavoitteen painottamisesta tulisi keskustella ja sopia ohjaajan kanssa suunnitteluvaiheessa.

d. Ryhmän tavoitteen on oltava SMART-muotoinen ja sen tulee kuvata Seikkailun keskeinen päämäärä. Tavoitteena on määrittää, mikä on Seikkailun varsinainen tarkoitus tai mitä ryhmä pyrkii saavuttamaan Seikkailun aikana. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi tutkimusprojektia, selvitystä tai muuta konkreettista ja mitattavissa olevaa tavoitetta, johon ryhmä keskittyy Seikkailun aikana.

MATKANTEKO

TARKOITUS (ryhmän tavoite)

Ennen Seikkailua ryhmän on päätettävä, mitä se haluaa sen aikana saavuttaa. Tavoitteelliseen toimintaan käytettävät tunnit sisältävät matkanteon, majoituksen pystyttämisen, ruoanlaiton ja ryhmän tavoitteen eteen työskentelyn. Matkan luonne ja ryhmän tavoitteen fokus määrittävät sen, mille kohtaa yllä kuvattua liukuasteikkoa kukin seikkailu asettuu.

Ryhmän tavoite ei voi olla ainoastaan matkan turvallinen suorittaminen loppuun asti. Sen pitää olla enemmän muodoltaan tutkimusprojekti tai jotain muuta, mitä ryhmä pyrkii saavuttamaan seikkailun aikana.

Niin kauan kuin molemmat elementit – **matka ja tarkoitus** – ovat mukana, niiden yhdistämiseen on Seikkailu-osiossa joustavat mahdollisuudet.

Ryhmän pitää keskustella ja sopia suunnitelmistaan Seikkailun valvojan kanssa. Useimmat Seikkailut sisältävät saman määrän kumpaakin elementtiä, mutta tässä on esimerkit liukuasteikon kummastakin päästä:

- Vahvasti tarkoituspainotteinen Seikkailu voisi olla esimerkiksi lyhyt kävelyreitti kaupunkiympäristössä, lähellä toiminnan tarjoajan tiloja, jonka aikana jokaisessa risteyksessä suoritetaan yksityiskohtaista liikenteen kartoitusta.
- Vahvasti matkantekopainotteinen Seikkailu voisi olla esimerkiksi haastavan jokiosuuden kulkeminen meloen, jonka aikana tarkkaillaan reitin varrella näkyviä eläinlajeja.

Jokaisen ryhmän tavoitteen tulee sisältää kuvaukset:

1. Seikkailun ympäristöstä tai määränpäästä.
2. Seikkailun aikana käytettävistä liikkumistavoista.
3. Seikkailun tarkoituksesta: tiedoista, joita ryhmä aikoo kerätä tai projektista, jonka se haluaa suorittaa.

8.4.2 Ryhmä

a. Ryhmä koostuu vähintään neljästä ja enintään seitsemästä jäsenestä (kahdeksasta, jos matkustustapa vaatii parin).

Turvallisuussyistä neljä jäsentä on ryhmän minimikoko. Tällä varmistetaan, että hätätilanteen sattuessa mukana on riittävästi ihmisiä.

Suurin sallittu ryhmäkoko on seitsemän osallistujaa. Tällä varmistetaan, että osallistujat pysyvät yhtenä ryhmänä läpi koko Seikkailun, sillä turvallisuussyistä he eivät voi jakautua neljää henkilöä pienempiin ryhmiin.

Ryhmässä voi olla maksimissaan kahdeksan osallistujaa, mikäli ryhmä käyttää liikkumistapaa, johon tarvitaan parillinen määrä osallistujia, kuten koskenlasku, tandempyöräily tai melonta.

b. Ryhmän on sallittava tehdä itsenäisiä päätöksiä koko seikkailun ajan, ja sen on työskenneltävä erillään muista ryhmistä.

Ryhmät muodostetaan Seikkailu-osion alussa, ja aina kun mahdollista, niiden tulisi pysyä samoina läpi valmistelujen, harjoittelun ja itse Seikkailun ajan.

Ryhmät eivät saisi muuttua harjoitusseikkailun ja varsinaisen Seikkailun välissä. Toki on olemassa tilanteita, joissa muutokset saattavat olla välttämättömiä.

Mikäli ryhmään tulee uusia osallistujia kesken valmistelu- ja harjoitteluprosessin, ryhmälle täytyy tarjota lisämahdollisuuksia ryhmäytymiseen ja yhdessä kehittymiseen. Osallistujan ei koskaan pitäisi liittyä ryhmään juuri ennen varsinaista Seikkailua.

Mikäli toiminnan tarjoajalla on samanaikaisesti useita ryhmiä, jotka suorittavat Seikkailu-osiota, ryhmiä on kannustettava työskentelemään ja kehittymään itsenäisesti läpi osion.

c. Ryhmän jäsenten ei tarvitse tehdä samaa DofE-ohjelman tasoa. Haasteen on kuitenkin oltava sopiva kaikille ryhmän jäsenille.

d. Ryhmään voi kuulua jäseniä, jotka eivät osallistu DofE-ohjelmaan. Heidän tulisi olla kyvyiltään ja kokemukseltaan sopivia ryhmään, johon he liittyvät.

Pienemmillä toiminnantarjoajilla on useita vaihtoehtoja, joiden avulla he voivat varmistaa, että niiden DofE-osallistujat pystyvät suorittamaan Seikkailu-osion:

- Eri DofE-tasoja suorittavat nuoret voivat kuulua samaan ryhmään. Tällöin Seikkailun on noudatettava korkeimman tason vaatimuksia ja Seikkailun valvojan on varmistettava, että Seikkailun haastavuus on sopiva jokaiselle ryhmän jäsenelle.
- Ryhmään voi liittyä jäseniä, jotka eivät ole DofE-osallistujia. Heidän on kuitenkin oltava taidoiltaan ja kokemukseltaan samalla tasolla muun ryhmän kanssa ja heidänkin on saatava harjoitella ja valmistautua Seikkailuun ja osallistuttava kaikkiin ryhmän toimiin.

e. Kaikki osallistujat ovat mukana seikkailun suunnittelussa (sis. reitti, logistiikka, tarvittavat varusteet ja ryhmän tavoite). On tärkeää, että osallistujat ottavat vastuun omasta seikkailusta

Aina kun mahdollista, toiminnantarjoajien on vältettävä valmiiden suunnitelmien tarjoamista nuorille. Se, että osallistujat tutkivat heille mahdollisia vaihtoehtoja ja suunnittelevat oman matkakokemuksensa, on yksi Seikkailun tärkeimmistä osa-alueista.

Tämä ei toki aina ole täysin mahdollista, mutta kaikki pyrkimykset edistää sitä, että nuoret voivat itse suunnitella Seikkailunsa, lisäävät osion arvoa.

8.4.3 Valmistautuminen ja harjoittelu

- a. Valmistautuminen on välttämätöntä, jotta varmistetaan ryhmän jäsenten taidot tulevissa aktiviteeteissa (esim. suunnistus, melonta, pyöräily jne.), reitin suunnittelussa ja riskien arvioinnissa. Tämä koskee kaikkia ryhmän osallistujia, myös niitä, jotka eivät osallistu DofE-ohjelmaan.**

Ennen Seikkailua on seikkailun valvojan varmistettava, että kaikki osallistujat hallitsevat valitun liikkumistavan (tai -tavat) ja että ryhmä kykenee suorittamaan Seikkailun turvallisesti ja menestyksekkäästi.

- b. Kaikkien osallistujien on osallistuttava vähintään yhteen harjoitusseikkailuun tasoa kohden.**

Tietoja tätä koskevista poikkeuksista löytyy kohdasta 8.5 Seikkailun toimintaohjeiden joustavuus.

- c. Harjoitusseikkailun on sisällettävä vähintään yksi päivä ja yksi yö. Pidempi ajanjakso voi olla tarpeen, jos ohjaaja katsoo sen tarpeelliseksi.**

On suositeltavaa, että harjoitusseikkailut ovat samanpituisia varsinaisen Seikkailun kanssa. Koska tämä ei kuitenkaan aina ole mahdollista, on harjoitusseikkailun oltava aina kuitenkin vähintään yhden päivän ja yhden yön mittainen.

Kaikki harjoitusseikkailut on suoritettava samantyyppisessä ympäristössä kuin varsinainen seikkailu. Harjoitusseikkailun ei kuitenkaan tarvitse tapahtua samassa paikassa kuin varsinainen Seikkailu.

Ennen varsinaista Seikkailua on Seikkailun valvojan varmistettava, että kaikki osallistujat hallitsevat valitun liikkumistavan (tai -tavat) ja että ryhmä kykenee suorittamaan matkan turvallisesti ja menestyksekkäästi.

- d. Harjoittelun määrä riippuu ryhmän taitotasosta. Ohjaajan arvioi, kuinka paljon harjoitusta ryhmä tarvitsee.**

Jokaisen ryhmän on suoritettava vähintään yksi harjoitusseikkailu. Harjoitusseikkailun jälkeen ryhmä saattaa tarvita lisää harjoittelua tai lisäkoulutusta jossain tietyssä taidossa. Tämän vuoksi voi olla tarpeen järjestää lisäharjoitusseikkailuja. Koska tämä ei aina ole tarkoituksenmukaista, voi seikkailun valvoja järjestää myös muunlaisia lisäkoulutustilaisuuksia, joissa harjoitellaan jotain tiettyä taitoa kuten suunnistusta tai ruoanlaittoa matkakeittimellä.

Seikkailun valvoja on järjestettävä riittävästi tarvittavaa koulutusta, jotta hän voi olla varma, että ryhmä pystyy suoriutumaan varsinaisesta Seikkailusta turvallisesti ja menestyksekkäästi.

- e. Alue/paikka voi olla sama sekä harjoitus- että varsinaisella Seikkailulla, mutta ryhmän on kuljettava eri reitit.**

Seikkailu-osion henkeen kuuluu, että osallistujat astuvat ulos mukavuusalueeltaan. Tämän vuoksi on tärkeää, etteivät osallistujat tunne ennalta varsinaisen Seikkailun reittiä.

- f. Harjoitusseikkailun kulkutapa on vastattava varsinaisen seikkailun kulkutapaa (esim. pyöräily, melonta, patikointi)..**

Mikäli ryhmä aikoo esimerkiksi suorittaa varsinaisen Seikkailunsa melomalla, heidän tulee todistaa harjoitusseikkailun aikana osaavansa meloa ja pystyvänsä suoriutumaan siitä turvallisesti.

8.4.4 Kulkutapa

a. Kulkutavan on oltava sellainen, joka edellyttää osallistujilta fyysistä ponnistusta

b. Fyysinen ponnistus tarkoittaa kulkutapaa, joissa ei käytetä moottoria. Nuorille, joilla on terveydellisiä rajoitteita, tarjotaan joustavia vaihtoehtoja, jotta he voivat osallistua omien kykyjensä mukaan.

Katso kohta 8.5 Seikkailun joustavuus ja ole tarvittaessa yhteydessä toiminnan tarjoajaasi saadaksesi ohjausta ja lisätietoja.

c. Seikkailun aikana voi käyttää useita eri kulkutapoja, mikäli ryhmä on suunnitellut kaikki logistiset järjestelyt ja pysyy mahdollisimman omatoimisena.

Omavaraisuus on yksi Seikkailu-osion tärkeimmistä edellytyksistä. Osallistajat voivat käyttää useita liikkumistapoja, kunhan pysyvät läpi matkan mahdollisimman omavaraisina.

Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että jos ryhmä aikoo vaeltaa järvelle ja jatkaa sieltä matkaa melomalla, heidän ei tule olettaa, että kajakit odottavat valmiina rannassa. Sen sijaan heidän tulisi etukäteen järjestää kajakkien toimitus tiettyyn paikkaan ja palautus sovitusta kohteesta. Ryhmän vastuun tällaisista yksityiskohdista tulisi heijastaa sen jäsenten ikää, kokemusta ja DofE-tasoa.

d. Seikkailun kulkutavan on vastattava harjoituseikkailun kulkutapaa.

Osallistujien on todistettavasti hallittava kaikki liikkumistavat, joita Seikkailun aikana aiotaan käyttää.

Mikäli ryhmä esimerkiksi harjoitteli melontaa ja osoitti harjoituseikkailun aikana hallitsevansa sen, on ryhmän käytettävä melontaa liikkumistapana myös varsinaisen seikkailun aikana.

8.4.5 Toteutuspaikka

a. Seikkailuja voidaan toteuttaa monenlaisissa paikoissa, myös alueilla, jotka ovat osallistujille tuttuja.

Oletuksena on, että mikäli Seikkailu suoritetaan paikallisessa, tutussa ympäristössä, sen painopiste on vahvasti ryhmän tavoitteessa. (katso kohta 8.4.1)

b. Ryhmä voi käyttää samaa toteutuspaikkaa sekä harjoitus- että varsinaisella Seikkailulla, mutta sen on kuljettava eri reittejä.

c. Ympäristön tai maaston tulee tarjota riittävästi haastetta, joka soveltuu DofE-ohjelman kyseiseen tasoon ja ryhmän kykyihin.

Haastavuus muodostuu sekä matkanteosta että tiimitavoitteesta. Näiden elementtien painotus tulee asettaa matkan kohteen ja ryhmän taitotason mukaisiksi.

d. Kuljettavan matkan pituutta ei ole määritelty millään ohjelman tasolla, sillä Seikkailut voivat olla keskenään hyvin erilaisia, samoin liikkumistavat, maastot, ilmasto ja myös ryhmien tavoitteet.

Katso lisätietoja tavoitteelliseen toimintaan käytettävistä tunneista kohdasta 8.4.6

8.4.6 Tavoitteellinen toiminta

a. Ryhmien on pyrittävä suorittamaan ns. tavoitteellista toimintaa joka päivä vähintään:

- kuusi tuntia (pronssitasolla)
- seitsemän tuntia (hopeatasolla)
- kahdeksan tuntia (kultatasolla).

b. Tavoitteellinen toiminta tarkoittaa matkantekoon, ryhmän tavoitteen saavuttamiseen, leiripaikkojen pystyttämiseen tai purkamiseen sekä ruoanlaittoon käytettyä aikaa.

Ryhmien on laadittava suunnitelma Seikkailun aikana suoritettavaa toimintaa varten. Tähän suunnitelmaan sisältyy sellaisten tehtävien kuten leiripaikan pystytyksen ja purun sekä ruoanlaiton aikataulut. Tilanteissa, joissa ryhmältä kuluu suunniteltua pidempi aika tietyn askareen suorittamiseen, Seikkailun valvojan ja/tai arvioitsijan saattaa olla tarpeen muokata aikatauluja, jotta ryhmä pystyy yhä kulkemaan suunnitellun reitin ja käyttämään tarvittavan ajan ryhmän tavoitteensa saavuttamiseen.

c. Matkanteon ja ryhmän tavoitteen painotuksista tulisi keskustella ja sopia ohjaajan kanssa. Tämä määrittää, kuinka monta tuntia tavoitteellista toimintaa kullekin toiminnalle on varattava.

Lisätietoja tiimitavoitteesta löytyy kohdasta 8.4.1.

d. Kuljettavan matkan pituutta ei ole määritelty millään ohjelman tasolla, sillä seikkailut voivat olla keskenään hyvin erilaisia, samoin liikkumistavat, maastot, ilmasto ja myös ryhmien tiimitavoitteet.

8.4.7 Aikuisten rooli

a. Seikkailulle osallistuvien aikuisten määrä riippuu ryhmästä, seikkailun toteutuspaikasta ja kulkutavasta, sekä mahdollisista muista aktiviteeteista.

Aikuisten määrä Seikkailun aikana riippuu sijainnista ja aktiviteettien luonteesta. Ohjelma kannustaa osallistujia olemaan mahdollisimman itsenäisiä varsinaisessa suorituksessa. Monilla alueilla aktiviteetteihin liittyvät säädökset kuitenkin edellyttävät, että aikuisten määrä suhteutetaan nuorten määrään. Näissä tilanteissa Seikkailun valvoja rohkastaan antamaan ryhmille mahdollisimman paljon tilaa itsenäiseen päätöksentekoon, vaikka heitä valvottaisiinkin suoraan.

b. Jokaista seikkailua tulee valvoa ja arvioida tehtävään sopiva ja kokenut aikuinen.

DofE-ohjaajien tulee huomioida, että Seikkailun valvojen ja arvioitsijoiden pätevyysvaatimukset saattavat vaihdella toiminnan tarjoajalta toiselle.

Saadaksesi lisätietoja Seikkailun valvojan ja arvioitsijan pätevyysvaatimuksista, ota yhteys paikalliseen toiminnan tarjoajaasi tai sen alueen toiminnan tarjoajaan, missä varsinainen Seikkailu suoritetaan.

c. Seikkailun arvioitsijat ja valvojat nimitetään DofE-keskuksen (paikallinen toimija) toimesta ja heidän tulee täyttää kansallisen toimiston vaatimat koulutusvaatimukset.

Saadaksesi lisätietoja Seikkailun valvojan ja arvioitsijan pätevyysvaatimuksista, ota yhteys paikalliseen toiminnan tarjoajaasi tai sen alueen toiminnan tarjoajaan, missä varsinainen Seikkailu suoritetaan.

d. DofE-keskus nimittää Seikkailun valvojan, joilla on kokonaisvastuu ryhmästä harjoittelun ja seikkailujen aikana.

Tässä on lista taidoista ja osaamisalueista, jotka kannattaa ottaa huomioon Seikkailun valvojaa valittaessa:

- Seikkailu-osion tavoitteiden, periaatteiden, vaatimusten ja olosuhteiden tuntemus
- DofE-ohjelman tavoitteiden ja periaatteiden tuntemus
- Kyky kommunikoida sekä aikuisten että nuorten kanssa
- Tehokkaat suunnittelu- ja organisointitaidot
- Tietokoneen ja verkkoalustojen käyttötaidot
- Kyky ohjata innostavasti ja motivoida nuoria työskentelemään yhdessä tiiminä
- Kyky luoda, ylläpitää ja edistää tehokkaita yhteistyösuhteita erilaisten ihmisten kanssa
- Pystyy suunnittelemaan, hallinnoimaan ja seuraamaan sekä omia tehtäviään että muiden tehtäviä tarvittaessa.

Käytännön kokemus:

- Perehtyneisyyttä siihen maastoon ja alueeseen, jossa seikkailu toteutetaan
- Kokemusta työskentelystä nuorten kanssa non-formaalien oppimisen ympäristössä
- Kokemusta luonnossa toimimisesta ja ulkoilma-aktiviteettien järjestämisestä
- Itsevarma ote Seikkailulla käytettävään liikkumistapaan sekä sen asiantuntemus (tai virallinen pätevyys, mikäli maan lainsäädäntö sitä vaatii)
- Suunnistus- ja leiriytymistäidot

Henkilökohtaiset ominaisuudet:

- Rehellisyys
- Luotettu toimija organisaationsa sisällä
- Sitoutuminen toiminnan laatuun ja jatkuvaan kehittämiseen
- Sitoutunut DofE-ohjelman arvoihin
- Joustava
- Oma-aloitteinen

e. Seikkailun arvioitsijat voivat olla DofE-keskuksen omia työntekijöitä/vapaaehtoisia tai ulkopuolisia henkilöitä. He vastaavat siitä, täyttääkö ryhmä Seikkailun vaatimukset.

Seikkailun arvioitsijan tehtävänä on arvioida ryhmän suoriutumista tämän käsikirjan mukaisesti Seikkailun toimintaohjeisiin nähden. Arvioitsijoiden ei tarvitse välttämättä olla varsinaisen Seikkailun aikana suoritettavien aktiviteettien pätevyityneitä ohjaajia, olettaen että prosessissa on (tarvittaessa) mukana aikuisia, joilta tämä pätevyys löytyy.

Tässä on lista taidoista ja osaamisalueista, jotka kannattaa ottaa huomioon Seikkailun arvioitsijaa valittaessa:

- Seikkailu-osion tavoitteiden, periaatteiden, vaatimusten ja olosuhteiden tuntemus
- DofE:n tavoitteiden ja periaatteiden tuntemus
- Kyky kommunikoida sekä aikuisten että nuorten kanssa
- Kyky edesauttaa nuorten ryhmätyöskentelyä
- Tietokoneen ja verkkoalustojen käyttötaidot
- Kyky ohjata innostavasti ja motivoida nuoria työskentelemään yhdessä tiiminä
- Kyky luoda, ylläpitää ja edistää tehokkaita yhteistyösuhteita erilaisten ihmisten kanssa
- Pystyy suunnittelemaan, hallinnoimaan ja seuraamaan sekä omia tehtäviään että muiden tehtäviä tarvittaessa.

Käytännön kokemus:

- Kokemusta työskentelystä nuorten kanssa non-formaalin oppimisen ympäristössä
- Sen aihealueen tuntemus, johon ryhmän tavoite kuuluu

Henkilökohtaiset ominaisuudet:

- Rehellisyys
- Luotettu toimija organisaationsa sisällä
- Sitoutuminen toiminnan laatuun ja jatkuvaan kehittämiseen
- Sitoutunut DofE-ohjelman arvoihin
- Joustava
- Oma-aloitteinen

f. DofE-keskusten tulee hankkia aktiviteetteihin ohjaajia, jotka ovat päteviä ja soveltuvia kyseiseen toimintaan.

Toiminnan tarjoajan ei ole välttämätöntä järjestää Seikkailu-osiota kokonaan oman organisaationsa sisäisesti. Mikäli tarpeen, toiminnan tarjoajien toivotaan hankkivan tarvittavaa asiantuntija-apua ulkopuolisilta palveluntarjoajilta tai itsenäisesti toimivilta kouluttajilta.

Toimintaa suunniteltaessa on toiminnan tarjoajan vastuulla varmistaa, että kaikilla palveluntarjoajilla, joiden kanssa se tekee yhteistyötä, on riittävä koulutus/pätevyys, vakuutukset ja turvallisuussuunnitelma, jotka paikallinen lainsäädäntö sekä kyseessä oleva toiminta vaativat.

Katso kohta 8.11 Yhteistyö ulkopuolisten palveluntarjoajien kanssa

8.4.8 Majoitus

a. Majoittumisen täytyy tapahtua teltoissa tai muussa yksinkertaisessa, itsepalveluperiaatteella toimivassa majoituksessa, kuten hostelleissa, mökeissä, autiotuvissa tai koulutiloissa.

b. Osallistujien majoitus voi olla fyysisesti erillään eri huoneissa, teltoissa tai rakennuksissa.

Seikkailu on kaikin puolin haastava osio, mikä koskee myös ryhmän ruokailujen ja majoitusten järjestämistä. Ryhmän yöpymisen on tapahduttava mahdollisimman yksinkertaisissa olosuhteissa, johon lasketaan monia eri vaihtoehtoja teltoista mökkeihin ja koulumajoitukseen.

Jotta kaikki osallistujat voivat ottaa osaa Seikkailuun, tästä on mahdollista joustaa. Toiminnan tarjoajien tulee olla yhteydessä kansalliseen DofE-toimistoonsa tai Kansainväliseen DofE-säätiöön varmistaakseen, että vaihtoehtoinen suunnitelma voidaan hyväksyä.

c. Mikäli seikkailulla käytetään mukana kuljetettavia teltoja, ryhmän on huolehdittava niiden kuljetuksesta itse.

Ryhmä on itse vastuussa läpi matkan kaikkien varusteidensa kuljettamisesta. Tämä tarkoittaa, että varusteiden paino voidaan jakaa siten kuin on järkevintä ryhmän eri jäsenten kesken. Telttojen kaltaiset tavarat voidaan jakaa erillisiin osiin. Osallistujien ei tarvitse kantaa yksin kokonaista telttaa.

8.4.9 Omavaraisuus

- a. Ryhmän on itse kannettava kaikki tarvitsemansa varusteet ja muona, jaettuna reilusti ryhmäläisten kesken. Varusteita ei saa kuljettaa erillään ryhmästä.**

Ryhmäläiset ovat yhdessä vastuussa varusteiden kuljettamisesta läpi matkan. Tämä tarkoittaa, että varusteiden paino voidaan jakaa siten kuin on järkevintä ryhmän eri jäsenten kesken.

- b. Osallistujien on syötävä vähintään yksi lämmin, itsevalmistettu ateria päivässä. Ryhmän on itse kannettava aterioiden valmistamiseen ja kypsentämiseen tarvittavat välineet ja raaka-aineet.**

Matkanteon vaatiman energiatason ylläpitäminen vaatii sen, että osallistujat syövät runsaan lämpimän aterian vähintään kerran päivässä. Tämän vuoksi ryhmän on harjoiteltava retkikeitinten ja muiden yksinkertaisten ruoanlaittovälineiden käyttöä. Ryhmä kuljettaa itse mukanaan aterian valmistukseen tarvittavat välineet ja ainekset.

- c. Täydestä omavaraisuudesta voidaan joustaa terveydellisistä ja kulttuurillisista syistä sekä liikuttaessa ympäristössä tai ilmastossa, jossa se on vaikea toteuttaa.**

Omavaraisuuden ylläpitäminen ei saa koskaan johtaa siihen, että osallistujat joutuisivat vaaraan. Esimerkiksi sellaisia Seikkailuja varten, jotka tapahtuvat kuumissa olosuhteissa, on tarpeen harkita vaihtoehtoisia tapoja toimittaa osallistujille vettä.

8.4.10 Loppuraportti

- a. Läpi Seikkailun, ryhmän on työskenneltävä saavuttaakseen tiimitavoitteensa.**

Katso kohta 8.4.1.

- b. Osallistujien tulisi myös kirjata henkilökohtaisia havaintojaan omasta kokemuksestaan Seikkailun ajalta.**

Monille osallistujille Seikkailu-osio on huomattavan iso askel pois heidän mukavuusalueeltaan. Omien ajatusten ja tunteiden kirjaaminen ylös läpi matkan on hyödyllinen apu, kun he jälkikäteen pohtivat kokemaansa ja oppimaansa.

- c. Seikkailun päätyttyä ryhmän on toimitettava arvioitsijalleen Seikkailuaan koskeva loppuraportti. Raportin muoto on vapaa, eikä sen tarvitse olla kirjallinen - se voi olla esimerkiksi video.**

- d. Ryhmä ja arvioitsija sopivat ennen seikkailun aloittamista, millä tavalla ryhmä toimittaa raportin arvioitsijalle.**

Loppuraportti voi olla missä vain muodossa, mukaan lukien (mutta ei rajoittuen) esitelmä, video, animaatio, laulu, piirustus/taideteos. Osallistujia tulee rohkaista käyttämään vahvuuksiaan ja taitojaan luovalla tavalla ryhmän tavoitteensa lopputuleman esittelyssä.

- e. Kaikkien ryhmän jäsenten on osallistuttava raportin laatimiseen ja sen on kuvattava heidän kaikkien kokemuksia ja sitä, kuinka ryhmä saavutti tavoitteensa.**

Kaikkien ryhmän jäsenten on oltava mukana jollain tavalla loppuraporttia laadittaessa ja käytettävä niitä vahvuuksia, jotka he ovat oppineet tunnistamaan ryhmässä toimiessaan.

- f. Mikäli Seikkailun arvioitsija ei voi vastaanottaa raporttia, Seikkailun valvoja voi tarvittaessa hoitaa tämän tehtävän.**

Seikkailun arvioitsija on vastuussa ryhmän arvioinnista suhteessa kaikkiin tässä käsikirjassa lueteltuihin Seikkailun toimintaohjeisiin. Mikäli raportti kuitenkin toimitetaan tai esitellään viiveellä, on mahdollista, ettei arvioitsija pysty sitä vastaanottamaan. Näin käy usein, kun Seikkailun arvioitsija on kansallisen DofE-toimiston nimittämä tai kun toiminnan tarjoaja on käyttänyt ulkopuolista asiantuntijaa arvioinnin apuna. Näissä tapauksissa Seikkailun valvoja voi hoitaa tämän tehtävän.

8.5 Seikkailun toimintaohjeiden joustavuus

Toiminnantarjoajien tulee pyytää lupa toimintaohjeiden joustavuuden käyttöön kansalliselta DofE-toimistoltaan. Huomaathan, että kaikki kansalliset DofE-toimistot eivät välttämättä tarjoa mahdollisuutta joustojen käyttöön. Joustot myönnetään tapauskohtaisesti.

Toimintaohjeet koskevat kaikkia seikkailuja. Mikäli kuitenkin tapahtuu jotain odottamatonta, joka estää varsinaisen Seikkailun toteuttamisen, joustavuus mahdollistaa sen, että osallistujat voivat kuitenkin edetä ohjelmassa eteenpäin.

Joustovaroja voidaan käyttää vain poikkeustilanteissa, jotta Seikkailu-osioon osallistuminen mahdollistuu niille, joille se oli aiemmin mahdotonta.

Seikkailun joustavuutta voidaan käyttää useissa eri tilanteissa, mukaan lukien vaaralliset sääolosuhteet ja osallistujan loukkaantuminen. Joustoja voi käyttää joko yksittäinen osallistuja tai koko ryhmä.

8.5.1 Pronssitason harjoitusseikkailun jättäminen väliin

Pronssitasolla harjoitusseikkailu voidaan jättää väliin tai mikäli harjoitusseikkailu on jo suoritettu aiemmin, se voidaan laskea varsinaiseksi Seikkailuksi.

- Tätä joustovaraa voidaan soveltaa yksilöön, koko ryhmään tai useampaan saman toiminnan tarjoajan alaiseen ryhmään.
- Mikäli yksittäisen osallistujan tai koko ryhmän pronssitason harjoitusseikkailu päätetään jättää väliin, on Seikkailun valvojan oltava varma siitä, että ryhmä voi siitä huolimatta suorittaa varsinaisen Seikkailun turvallisesti ja menestyksekkäästi. Tämä tarkoittaa, että osallistujien ryhmäytyminen ja taitojen taso, joiden riittävyttä olisi arvioitu harjoitusseikkailun aikana, todetaan riittäviksi jollain toisella tavalla. On suositeltavaa, että ylimääräisiä harjoittelutilaisuuksia järjestetään, jotta niihin liittyvät vaatimukset varmasti täyttyvät. Lisätietoja löytyy kohdasta 8.4.3.
- Mikäli pronssitason harjoitusseikkailu on jo suoritettu, varsinaisesta Seikkailusta voidaan luopua. Tällaisessa tapauksessa Seikkailun valvojan on oltava varma, että ryhmän harjoitusseikkailun aikana osoittama taitotaso olisi riittänyt myös varsinaisen Seikkailun suorittamiseen turvallisesti ja menestyksellä. Ryhmän on yhä valmistettava loppuraportti, joka kuvaa heidän kokemuksiaan harjoitusseikkailun aikana.

Toiminnantarjoajien on pyydettävä lupaa joustojen käyttämiseen kansalliselta DofE-toimistoltaan. Mahdolliset joustot myönnetään aina tapauskohtaisesti.

8.5.2 Seuraavan tason harjoitusseikkailun käyttäminen varsinaisena seikkailuna

Osallistujien on mahdollista siirtyä seuraavalle DofE-tasolle suorittamatta Seikkailu-osiota loppuun, jolloin he saavat edellisen tason todistuksensa, kun ovat suorittaneet seuraavan tason harjoitusseikkailun onnistuneesti.

- Tätä joustovaraa voidaan soveltaa yksilöön, koko ryhmään tai useampaan saman toiminnan tarjoajan alaiseen ryhmään.
- Mikäli yksittäinen osallistuja tai ryhmä ei pysty suorittamaan varsinaista Seikkailua, on seuraavalle tasolle siirtyminen mahdollista, kun muut osiot on suoritettu loppuun.
- Kun seuraavan tason harjoitusseikkailu on suoritettu onnistuneesti, edellisen tason todistus voidaan myöntää.
- Tätä joustovaraa on mahdollista käyttää pronssi- ja hopeatasoilla.

Toiminnantarjoajien on pyydettävä lupaa joustojen käyttämiseen kansalliselta DofE-toimistoltaan. Mahdolliset joustot myönnetään aina tapauskohtaisesti.

8.5.3 Virtuaaliseikkailu

Osallistujat voivat osallistua virtuaaliseikkailuun pronssi- ja hopeatasoilla. Virtuaaliseikkailu on ryhmäprojekti, joka on suunniteltu tarjoamaan perinteisen Seikkailu-osion kaltainen oppimiskokemus.

Tämä vaihtoehto on suunniteltu tarjoamaan mahdollisuus suorittaa Seikkailu-osio niille osallistujille, jotka eivät syystä tai toisesta pysty osallistumaan perinteisen muotoiseen Seikkailuun. Virtuaaliseikkailuun kuuluu sellaisten taitojen, kuin reitin suunnittelun, ryhädynamiikan, ruoanvalmistuksen ja ryhmässä tehtävän tutkimustyön kehittäminen.

Toiminnantarjoajien on pyydettävä lupaa joustojen käyttämiseen kansalliselta DofE-toimistoltaan. Mahdolliset joustot myönnetään aina tapauskohtaisesti.

8.6 Teknologian käyttö

8.6.1 Matkapuhelimet

Matkapuhelinten käyttö on sallittua Seikkailu-osion aikana, mutta on tärkeää harkita, milloin niiden käyttäminen on järkevää. DofE-ohjaajan, Seikkailun valvojan ja arvioitsijan on yhdessä osallistujien kanssa sovittava puhelinten käytöstä ennen matkaan lähtöä.

Joitain harkittavia näkökulmia:

- Vaikuttaako puhelinten käyttö ryhmän kokemukseen ja omavaraisuuteen?
- Pitäisikö puhelimet pakata mukaan ainoastaan hätätilanteita varten?
- Onko osallistujien ja Seikkailulla mukana olevien aikuisten väliselle viestinnälle tarvetta?
- Pitäisikö puhelimia käyttää navigointivälineinä?
- Mobiiliverkon kattavuuden ja akkujen käyttöikään ja lataamiseen liittyvät rajoitteet
- Puhelinten käyttäminen valokuvaamiseen ja tiimitavoitteeseen liittyvän todistusaineiston keräämiseen.

8.6.2 GPS eli Maailmanlaajuinen paikallistamisjärjestelmä

GPS-satelliittipaikannuksen käyttäminen ei ole kiellettyä Seikkailu-osion aikana. Kuten matkapuhelintenkin tapauksessa, myös GPS-laitteiden käytöstä tulee keskustella ja sopia yhdessä seikkailun valvojan, seikkailun arvioitsijan ja osallistujien kanssa matkan suunnitteluvaiheessa.

Satelliittien ansiosta GPS-laitteiden kattavuus on nykyään laaja. Mutta kuten matkapuhelintenkin, myös GPS-laitteiden käyttöä voivat vaikeuttaa esim. sääolosuhteet tai akun/latausmahdollisuuksien rajallisuus.

Tarkkojen paperikarttojen saatavuus vaihtelee laajasti eri puolilla maailmaa. Alueilla, joilla karttoja on rajallisesti, GPS on usein luotettavin ja turvallisin apu suunnistamiseen. Toiveena kuitenkin on, että aina kun mahdollista, GPS toimii lisätukena kartan ja kompassin käytölle, eikä korvaa niitä kokonaan.

8.6.3 Muut älylaitteet

Osallistajat ja ryhmät voivat halutessaan päättää pitää mukanaan muitakin älylaitteita, kuten älykelloja, askelmittareita ja sykemittareita, jotka voivat avustaa tiimitavoitteen vaatiman tiedon keruussa. Mitä tulee lukuisiin muihin älylaitteisiin, niiden käytöstä tulee keskustella ja sopia yhdessä Seikkailun valvojan, arvioitsijan ja osallistujien kesken jo suunnitteluvaiheessa.

Seikkailun valvoja ja arvioitsija voivat käyttää seurantalaitteita apunaan. Mikäli niitä käytetään, ryhmien pitää olla tietoisia niiden olemassaolosta, sijainnista ja toiminnasta.

8.7 Riskinarviointi

DofE-toiminnan tarjoajilla ja erityisesti seikkailun valvojilla on vastuu varmistaa, että kaikki ohjelmaan kuuluvat aktiviteetit tapahtuvat turvallisessa ympäristössä. Toiminnan tarjoajien on tehtävä perusteelliset riskinarvioinnit kaikista Seikkailu-osioon kuuluvista aktiviteeteista ja tunnistettava, sekä aina kun mahdollista, minimoitava potentiaaliset riskit.

Riskiarviointi on tehtävä riippumatta Seikkailun tyypistä, käytetyistä liikkumistavoista, matkan kohteesta ja reiteistä. Kaikki matkaosuudet ja leirintäalueet/majoitukset on arvioitava ja dokumentoitava vahinkojen ja loukkaantumisten minimoimiseksi.

Riskinarviointi on dynaaminen prosessi, joka tulee käydä läpi aina uudelleen ennen jokaista matkaa tai tapahtumaa sekä niiden aikana.

8.8 Toimintaohjeet hätätilanteita varten

Osallistujien ja aikuisten turvallisuuden varmistamiseksi on tärkeää, että oikeita toimintatapoja noudatetaan, jotta nuorten, oman organisaatiosi ja Säätiön turvallisuus ja oikeudet suojataan.

Toiminnan tarjoajan tulee raportoida kaikki vakavat tapaturmat tai vaaratilanteet, jotka johtivat tai olisivat voineet johtaa nuoren tai aikuisen kuolemaan tai vakavaan loukkaantumiseen. Raportointi tulee tehdä kansallisen DofE-toimiston tai säätiön vakavista vaaratilanteista annettujen ohjeiden mukaisesti.

Organisaatioilla on oltava käytössään hätätilanneohjeet ja toimintaohjeistukset. Lisäksi niiden on varmistettava, että kaikki Seikkailuun osallistuvat aikuiset ovat tietoisia näistä käytännöistä.

8.9 Vakuutukset

Organisaatiolla on oltava asianmukainen ja riittävä vakuutus, joka kattaa kaikki DofE-ohjelman toimintaan osallistuvat aikuiset ja nuoret. Vakuutustason on oltava sopiva maan olosuhteisiin ja toiminnan luonteeseen.

Mikäli vakuutusturvaa ei ole mahdollista hankkia tai ylläpitää, on asiasta ilmoitettava Kansainväliselle DofE-säätiölle. Kansainvälinen säätiö ei tarjoa vakuutusturvaa kansallisille DofE-toimistoille, yhteistyökumppaneille, DofE-toiminnan tarjoajille tai ohjelmaan osallistuville nuorille. On lisensoitujen toiminnan tarjoajien vastuulla etsiä tarvittaessa asiantuntija-apua asiassa ja toimia sen mukaisesti.

Mikäli lisensoidun toiminnan tarjoajan vakuutus ei kata kaikkia Seikkailun aikana suoritettavia aktiviteetteja, on sen hankittava lisävakuutus ennen kuin toimintaa suunnitellaan pidemmälle.

Jos Seikkailu-osio ulkoistetaan ulkopuoliselle palveluntarjoajalle, toiminnan tarjoajan on varmistettava, että palveluntarjoajalla on riittävä vakuutusturva. Ulkopuolisilla palveluntarjoajilla tai erikseen palkatuilla ohjaajilla tulee olla voimassa oleva vastuuvakuutus (kolmannen osapuolen vastuuvakuutus). DofE-ohjelman toiminnan osalta tämä tulee olla lisensoidun toiminnan tarjoajan jo olemassa olevan vakuutusturvan rinnalla.

Katso lisätietoja kohdasta 8.11 Ulkopuolisten palveluntarjoajien kanssa työskentely.

8.10 Kansainvälinen seikkailu

Kansainvälinen Seikkailu määritellään sellaiseksi, joka toteutetaan osallistujan kotimaan ulkopuolella.

Seikkailun suunnitteluvaiheen aikana toiminnan tarjoajan on järkevää olla yhteydessä kohdemaan kansalliseen DofE-toimistoon (mikäli sellainen on olemassa), sillä sen henkilökunta pystyy parhaiten tarjoamaan paikallistuntemusta ja apua.

Toiminnan tarjoajien tulee noudattaa asiassa omia toimintaohjeitaan tai olla yhteydessä Kansainväliseen DofE-säätiöön ilmoittaakseen kohdemaan DofE-toimijoille suunnitelmistaan.

Seikkailu tulee järjestää niin, että se noudattaa DofE-ohjelman sääntöjä sekä kohdemaan ja osallistujien kotimaan lakeja.

Kokonaisvastuu seikkailun järjestämisestä ja onnistumisesta pysyy läpi matkan osallistujien oman maan DofE-toiminnan tarjoajan harteilla.

8.11 Yhteistyö ulkopuolisten palveluntarjoajien kanssa

Toiminnan tarjoajien ei tarvitse järjestää Seikkailu-osiota kokonaan oman organisaationsa sisällä. Mikäli tarpeen, toiminnan tarjoajien toivotaan hankkivan asiantuntija-apua ulkopuolisilta palveluntarjoajilta ja/tai itsenäisesti toimivilta kouluttajilta.

Käyttäessään ulkopuolisia palveluntarjoajia, DofE-toiminnan tarjoajien täytyy noudattaa kansallisen DofE-toimistonsa ohjeistusta, joka voi sisältää erityisiä lisensointivaatimuksia näille yrityksille.

Niillä alueilla, joilla kansallista DofE-toimistoa ei ole, toiminnan tarjoajat voivat tehdä yhteistyötä ulkopuolisten palveluntarjoajien kanssa, kunhan toiminnan tarjoaja on tarkistanut huolella niiden luotettavuuden ja pätevyyden.

Tarkistuksella pitää varmistaa vähintään, että:

- kouluttajilla on omalla alallaan vaadittu paikallinen/kansallinen pätevyys tai koulutus
- palveluntarjoajalla on voimassa olevat tarvittavat vakuutukset
- palveluntarjoaja/kouluttaja noudattavat asiaankuuluvia kansallisia ja paikallisia lakeja
- palveluntarjoaja/kouluttaja täyttää tarvittavat turvallisuusvaatimukset

LUKU 9 PROJEKTI

- 9.1 Johdanto
- 9.2 Osion tavoite
- 9.3 Osion tarkoitus
- 9.4 Osion vaikutukset ja hyödyt
- 9.5 Osion erityisvaatimukset
- 9.6 Erilaisia projektivaihtoehtoja

9.1 Johdanto

Projekti-osio on kultatasoa suoritettavilta vaadittava lisäosio, joka tarjoaa mahdollisuuden käyttää monia DofE-ohjelmassa opittuja taitoja, kuten ryhmäytaitoja ja johtajuutta.

9.2 Osion tavoite

Hankkia lisää kokemusta toimimalla yhdessä muiden kanssa nuorelle vieraassa ympäristössä.

9.3 Osion tarkoitus

Projekti-osio tarjoaa osallistujille yhteisen, merkityksellisen kokemuksen sellaisten ihmisten kanssa, jotka eivät kuulu heidän tavanomaiseen lähipiiriinsä, työskennellen yhdessä yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi. Tavoitteena on, että kokemus laajentaa osallistujan näkökulmaa ja avartaa maailmankuvaa.

Tämän osion SMART-tavoitteen olisi hyvä keskittyä siihen, **mitä yksilö pystyy itse saavuttamaan tai mitä hän voi tehdä muiden ihmisten / ympäristön eteen.**

9.4 Osion vaikutukset ja hyödyt

Projektiin osallistumisen hyödyt vaihtelevat riippuen valitun projektin luonteesta. Osion vaikutukset ja hyödyt sisältävät:

- Uusien ihmisten tapaamista
- Tutustumista itselle vieraaseen ympäristöön
- Uusien ihmissuhteiden rakentamista
- Työskentelyä osana ryhmää
- Vastuunkantoa
- Kommunikointitaitojen kehittämistä
- Itseluottamuksen kasvua
- Oma-aloitteisuuden osoittamista
- Uusien taitojen oppimista ja vanhojen parantamista
- Yhdessä toimimisen ja työskentelyn iloa

9.5 Osion eritysvaatimukset

Kultatason loppuun vieminen vaatii Projektin suorittamista.

Nuorten täytyy heittäytyä mukaan yhteistoimintaan, johon osallistujista suurin osa ei ole heille ennestään tuttuja ja joka suoritetaan heille vieraassa ympäristössä poissa kotoa tai muussa paikassa, jossa he eivät ole harjoittaneet muita DofE:n aktiviteetteja.

Aktiviteetin tulee kestää vähintään neljä perättäistä yötä ja viisi perättäistä päivää. Poikkeustapauksissa osio voidaan jakaa kahdelle eri viikonlopulle. Näissä tapauksissa, DofE-ohjaajan hyväksynnällä, osallistujan tulee harjoittaa samaa aktiviteettiä kumpanakin viikonloppuna, joiden tulisi olla ajallisesti mahdollisimman lähellä toisiaan, muttei ainakaan yli 12 kuukauden päässä toisistaan.

Projekti voi liittyä aktiviteetteihin, joita osallistuja on harjoittanut ohjelman muissa osioissa. Osallistuja on esimerkiksi voinut suorittaa valokuvauskurssin Taito-osiossa ja ottaa myöhemmin osaa Projektiin, joka liittyy valokuvaukseen. On kuitenkin oleellista huomioda, että muiden osioiden aktiviteetteihin käytettyä aikaa tai niitä varten suoritettuja kursseja ei lasketa osaksi Projekti-osiota.

9.5.1 Osion joustavuus

Nuori voi mennä yöksi kotiin nukkumaan ja/tai suorittaa osan Projektista virtuaalisesti, mikäli perinteisiä vaihtoehtoja ei ole tarjolla ja se parantaa DofE:n saavutettavuutta ja siihen sitoutumista.

Toiminnantarjoajien on pyydettävä lupaa joustavuuden käyttämiseen kansalliselta DofE-toimistoltaan. Huomaathan, että kaikki kansalliset DofE-toimistot eivät välttämättä tarjoa mahdollisuutta joustavuuden käyttöön. Joustavuus myönnetään tapauskohtaisesti.

Osallistujaa arvioitaessa otetaan huomioon seuraavat seikat:

- Henkilökohtainen toiminta (esim. sitoutuminen, täsmällisyys)
- Vuorovaikutus muiden osallistujien kanssa
- Halu osoittaa aloitteellisuutta ja ottaa vastuuta
- Projektiin käytetty vaivannäkö ja sitoutumisen taso

9.6 Erilaisia projektivaihtoehtoja

Projektin voi suorittaa lukuisilla eri tavoilla. Joitain sopivia projektityyppejä on lueteltu alla. On syytä vielä painottaa, että toiminnan tulee olla merkityksellistä eikä sitä saa pitää lomana. Projekti voi olla esimerkiksi:

- Henkilökohtaiseen oppimiseen tähtäävä koulutus/kurssi
- Ympäristö- tai luonnonsuojeluhanke
- Muita ihmisiä tai yhteisöä hyödyttävä toiminta, kuten lasten ja nuorten leirien suunnittelu ja toteuttaminen tai kansainvälinen nuorisovaihto

Mikäli osallistujalla on vaikeuksia keksiä itselleen sopivaa projektia, ohjaa hänet tutustumaan Kansainvälisen DofE-säätiön sivustoon, jolta löytyy esimerkkiprojekteja joka puolelta maailmaa: <https://intaward.org/do/the-framework/>. On tärkeä muistaa korostaa osallistujalle, ettei vaihtoehtoista ole kattavaa listaa, mutta valitun projektin täytyy sopia yhteen DofE:n arvojen ja toimintafilosofian kanssa. Valinnan tulee myös sopia yhteen osallistujan henkilökohtaisten sekä asuinpaikan olosuhteisiin.

LUKU 10

MUUT TÄRKEÄT TIEDOT

- 10.1 Johdanto
- 10.2 DofE:n historia
- 10.3 DofE-ohjaajien koulutus
- 10.4 Osallistujan siirto toiminnan tarjoajalta toiseen
- 10.5 Valituksia koskeva menettely
- 10.6 Yhteystiedot

10.1 Johdanto

Tämän luvun tarkoitus on antaa sinulle muut tiedot, joita tarvitset toimiessasi DofE-ohjaajana ja myös kertoa sinulle tarjolla olevasta tuesta.

10.2 DofE:n historia

Edesmennyt Edinburghin herttua, Prinssi Philip perusti The Duke of Edinburgh's International Awardin eli Kansainvälisen DofE-ohjelman vuonna 1956 yhdessä saksalaisen kasvatustieteilijä Kurth Hahnin kanssa.

Hahnin "Moray Badge" -suoritusmerkkijärjestelmään perustuva DofE-ohjelma suunniteltiin tukemaan nuorten kehitystä riippumatta heidän taustoistaan, kulttuuristaan, fyysisestä toimintakyvystään, taidoistaan tai kiinnostuksenkohteistaan. Prinssi Philip ja Hahn olivat huolissaan siitä, ettei nuorille ollut tarpeeksi mahdollisuuksia kehittyä ihmisinä, joten he loivat ohjelman, jonka päämäärä on auttaa nuoria löytämään tarkoituksensa, intohimonsa ja paikkansa maailmassa. Tänä päivänä ohjelmaan osallistuu vuosittain noin miljoona nuorta yli 120 maasta.

Voit lukea lisää DofE:n historiasta täältä:

<https://intaward.org/about/history-founder/>

Tietoa maista, joissa DofE toimii, löytyy täältä:

<https://intaward.org/do/regions-locations/>

10.3 DofE-ohjaajien koulutus

Aikuisten kouluttaminen ja kehittäminen on ratkaisevan tärkeää, jotta he voivat tukea ja toteuttaa DofE-ohjelmaa. DofE:n tärkein resurssi ovat ne lukuisat aikuiset – sekä työntekijät että vapaaehtoiset – jotka huolehtivat ohjelman hallinnosta ja käytännön toteutuksesta. DofE-ohjaajien maailmanlaajuinen yhteisö levittää hyviä käytäntöjä ja tietoa, mikä mahdollistaa yhä useamman nuoren osallistumisen ohjelmaan.

Kansainvälinen DofE-säätiö on kehittänyt hyvien käytäntöjen ohjeistuksen, josta löytyy tarvittavat tiedot siitä, mitä koulutuksia DofE:n parissa työskentelevien aikuisten tulee suorittaa. Se myös selittää miten DofE lähestyy oppimista ja luettelee tärkeimmät oppimistavoitteet. Voit lukea DofE:n oppimisperiaatteet kokonaisuudessaan täältä:

<https://intaward.org/key-resources/policies/>.

Kansainvälinen DofE-säätiö on vastuussa kansallisten DofE-toimistojen ja muiden yhteistyökumppaneiden tukemisesta koulutusten suunnittelussa ja toteutuksessa. Kansalliset DofE-toimistot vastaavat kuitenkin itsenäisesti omien koulutustensa järjestämisestä. Näiden koulutusten tulee kuitenkin täyttää Kansainvälisen DofE-säätiön asettamat vähimmäisvaatimukset.

Kansallisilla DofE-toimistoilla on yleensä omat vaatimuksensa koulutuksista, joita DofE-ohjaajilta edellytetään. Tarkempia tietoja oman maasi vaatimuksista saat ottamalla yhteyttä kansalliseen DofE-toimistoon.

Löydät monipuolisia oppimis- ja kouluttautumismahdollisuuksia www.awardcommunity.org -sivustolta.

10.4 Osallistujan siirto toiminnan tarjoajalta toiseen

Toisinaan osallistuja siirtyy toiminnan tarjoajalta toiselle, tai jopa maasta toiseen - näissä tapauksissa osallistuja saattaa pystyä jatkamaan ohjelmansa suorittamista, mikäli DofE toimii myös maassa, johon hän muuttaa.

Toisinaan ei kuitenkaan ole tarjolla toista toiminnan tarjoajaa, jonka alaisuuteen osallistuja voitaisiin siirtää.

Siirtoja koskeva ohjeistus:

1. Laita siirtoprosessi käyntiin

DofE-ohjaaja ilmoittaa siirrosta kansalliselle DofE-toimistolle.

2. Varmista siirto

Kansallinen toimisto pyytää DofE-ohjaajaa täyttämään osallistujan siirtolomakkeen (joka löytyy täältä: www.awardcommunity.org).

3. Hallinnoi siirtoa

Kansallinen DofE-toimisto lähettää täytetyn lomakkeen sille kansalliselle toimistolle, jonka alaisuuteen osallistuja on siirtymässä, tai suoraan Kansainväliselle Säätiölle, mikäli siirto on tapahtumassa kohdemaan itsenäisen DofE-keskuksen alaisuuteen.

4. Viimeistele siirto

Täytetty lomake lähetetään sille toiminnan tarjoajalle, joka ottaa vastuun osallistujasta. Myös osallistujan ORB-tili siirretään.

5. Varmista siirto

Osallistujan entinen toiminnan tarjoaja ja uusi toiminnan tarjoaja huolehtivat osallistujan lopullisen siirron yksityiskohdista yhdessä.

10.5 Valituksia koskeva menettely

Tiedostamme, että joskus voi syntyä tilanteita, joissa osallistuja tai muu osapuoli haluaa tehdä valituksen esimerkiksi toiminnan järjestämisestä, palveluiden toteutuksesta tai ohjelman työntekijän tai vapaaehtoisen käytöksestä.

Toiminnan tarjoajan tai kansallisen DofE-toimiston on ensin pyrittävä ratkaisemaan tilanne valituksen tehneen henkilön kanssa. Kansallisen DofE-toimiston alaisten toiminnan tarjoajien tulee noudattaa kansallisen toimiston valituskäytäntöjä ja menettelytapoja asian ratkaisemiseksi. Jos tämä ei kuitenkaan onnistu, noudatetaan seuraavaa prosessia:

1. Kansainvälinen DofE-säätiö nimeää sopivan henkilön etsimään tilanteeseen ratkaisua
2. Nimetty henkilökunnan jäsen kuittaa ja varmistaa valituksen viiden työpäivän sisällä
3. Kansainvälinen Säätiö pyrkii löytämään valitukseen ratkaisun kuukauden sisällä
4. Ratkaisusta tiedotetaan kirjallisesti, jotta kaikki osapuolet saavat asianmukaiset tiedot ja jotta mahdolliset oikaisut ja jatkotoimenpiteet voidaan pistää täytäntöön

Jos valitus ei edelleenkään ratkea ja valituksen tehnyt henkilö haluaa hakea ratkaisuun muutosta, Kansainvälinen Säätiö ottaa hoitaakseen lopullisen ratkaisun etsimisen.

Lisätietoja Kansainvälisen DofE-säätiön valituskäytännöistä ja prosesseista löytyy verkkosivuilta: <https://intaward.org/wp-content/uploads/2021/07/Complaints-Policy-Final.pdf>

10.6 Yhteystiedot

Mikäli sinulla on mitään kysyttävää, otathan yhteyttä Kansainväliseen Säätiöön: operations@intaward.org

Tai mikäli olet maassa, jossa on kansallinen DofE-toimisto, löydät sen yhteystiedot Säätiön verkkosivuilta: intaward.org/do/regions-locations/

Suomessa DofE-ohjelmaa hallinnoi Avartti-Säätiö. Voit olla yhteydessä Suomen DofE-toimistoon osoitteessa: office@dofe.fi.

Mikäli haluat kommentoida tai antaa palautetta tästä käsikirjasta, otathan yhteyttä Kansainvälisen Säätiöön.

